

A scris în inimile noastre:

Arhimandrit Dumitru Cobzaru

Volum aniversar oferit de Maria, Angel, Nicolás, Paula, María și Viorel Moraviț

Ediție îngrijită și selecție a textelor de:

Rafael, Hadrian și Andreea Conțiu, Dumitru și Raluca Cucură, Radu și Diana Dascălu,
Dănuț și Georgiana Moldovan, Diana Moțoc, Sorin și Laura Popuț, Aurel și Camelia Roșu,
Marian și Ștefania Suciu, Octavian și Flavia Țuțu, Dan și Viorica Văscu.

Foto:

Protos. Paisie Pașcu, Dumitru Cucură, Darius Echim, Marius Romilă, Ioana Filipcic, Dan Văscu

---

© 2022 Editura **Renașterea**

Piața Avram Iancu, nr. 18

RO-400117, Cluj-Napoca

Tel/fax: 0264/599649

E-mail: editura_renasterea@yahoo.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

A scris în inimile noastre : Arhimandrit Dumitru Cobzaru / cuv. înainte de Dan C. Mihăilescu ; tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte Andrei Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului, și Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului. Cluj-Napoca :

Renașterea, 2022

ISBN 978-606-607-386-8

I. Mihăilescu, Dan C. (pref.)

2

929

Concepție grafică: Arhid. Dan Văscu; Viorica Văscu

www.dumitrucobzaru.ro

A scris în inimile noastre:

Arhimandrit Dumitru Cobzaru

Tipărită cu binecuvântarea Înaltpreasfințitului Părinte

† **ANDREI**

Arhiepiscopul Vadului, Feleacului și Clujului
Mitropolitul Clujului, Maramureșului și Sălajului

Cuvânt înainte de Dan C. Mihăilescu

Editura Renașterea

2022

NĂDEJDEA SE ȘOPTEȘTE, NU SE STRIGĂ

Pentru un laic păcătos, insatiabil vanitos, barbar al nemăsurii și panteist estetizant ca mine, ajuns jinduitor după credincioșie, smerenie și nădăjduire numai prin mijlocirea inografului Ioan Alexandru, ființele îmbisericite au contat în esență prin îngăduință, prin aluatul pur omenesc al făpturii înțelegătoare și duios iertătoare, cele care îți văd și ascultă mărturisirile prin ochii și auzul Fiului Omului, nu prin cruzimea pantocratică a Nevăzutului răzbunător. A fost de ajuns o singură frază a părintelui Sofian Boghiu ca să-mi topească îndrăcirea juvenilă – „Vrei dumneata să pari înrăit, dar nu poți să fii un om rău” – ca să mă topesc sub patrafirul său și să trudesec extatic apoi cale de cincizeci de ani la biata-mi chilie sufletească, fie măcar ca amăgire sporitoare, de nu ca împlinire vindecătoare.

Același har al cuprinderii milostive, al frăgezimii sufletești și profunzimii duhovnicești l-am întâlnit mai târziu în persoana minunată a părintelui arhimandrit Dumitru Cobzaru, pe atunci starețul Sfintei Mănăstiri Nicula, om plămădit la căldura dulce a Moldovei, însă copt în sfânta asprime luptătoare transilvană. Altfel spus, venind dinspre dulcele grai al lui Dosoftei către armura sapiențial diplomatică și polifonic lucrătoare a ÎPS Bartolomeu

Valeriu Anania, pentru a se desăvârși apoi ca ucenic meșter sub oblăduirea altor două blândeți ocrotitor-ziditoare: ÎPS Andrei Andreicuț și PS Vasile Flueraș.

Acolo, la Nicula, i-am admirat capacitatea spectaculoasă de a interpreta aproape simultan rolul conducătorului de șantier, al duhovnicului atoateînțelegător și al administratorului, trecând uimitor de eficient și bine ajustat de la zidărie și birocrație la strană, trapeză, amvon și secretariat, bun cunoscător de legislație, teologhisire, diplomatie ecleziastică și sociopsihologie. În timp, am văzut cu uimită bucurie cum polivalența

scriitorului Valeriu Anania – bijutier stilistic și ostaș al ortodoxiei, căutător de virtuți hristologice în etnomitologia păgână și diortositor savant filologic al Bibliei, natură simbiotică în relația cult-cultură – și-a pus benefic amprenta pe alura monahului, starețului și exarhului Dumitru Cobzaru, arhitect lexical și editorial, conducător de zidărie, tâmplărie și ucenicie, predicator dăruit deopotrivă cu acribia documentării, meșteșugul persuasiunii, subtilitatea parabolei, pitorescul captivant al referințelor, empatia și sensibilitatea elocventă care dă fior artistic temei ecleziale și tâlc moralizator miezului istoric, acolo unde conviețuirea patriotismului cu obiectivitatea faptic documentată și ecumenic desfășurată exclude programatic disjuncțiile în folosul osmozelor.

Părintele Cobzaru știe că adevărul se rostește, nu se strigă, că nădejdea poate invada ființa fiilor duhovnicești mai degrabă prin șoaptă și blândețe decât prin biciuirea verbală, că demnitatea, fie individuală, fie regională sau națională, se poate apăra la fel de adecvat și eficient prin rostirea chibzuită ca și prin șarja răspăcată. În plus, nutrind din copilărie cultul familiei, păstrându-și ingenuitatea și inocența nealterate ca și, mai apoi, în ucenicie, harul ascultării slujitoare și bucuria euforizantă a contemplației, paralel cu energia constructivă și hărnicia disciplinei, Părintele a dobândit în chipul cel mai natural arta socializării, știința comunicării plurisemice și chiar abilități mediatice cu vădit succes. Faptul, de atâtea ori și în atâtea feluri atestat, că este urmărit, înțeles și venerat de o armată de suflete, de la măicuțe și prunci moroșeni până la bancheri, academicieni, antreprenori, politicieni sau ofițerime, în egală măsură în spațiul transilvan ca și în microcomunitățile

românești europene din Apus, este grăitoare dovadă a binefăcătoarei sale naturi coagulante și comprehensive, ceea ce – în lumea tuturor dihoniiilor, unde etalonul valorii este ura distructivă – reprezintă o valoare de-a dreptul mântuitoare.

Pentru mine, cel mai impresionant lucru observat în preajma părintelui arhimandrit Dumitru Cobzaru a fost felul tulburător și iubitor cu care li se adresează copiilor, iar acum este talentul de a-și apropia energiile tinere. Fostul ucenic ascultător a devenit, în vrednică echivalență, un meșter atent, deschis la minte, fire și mereu gata de acțiune în folosul Bisericii, dar mereu cu sprijinul celor care vin cu încredere și bune așteptări către aceasta, semn că sfânta lăcrimare a Măicuței de la Nicula, deși pornită din durere, sfârșește

invariabil în bucuria învierii. Vechiul prețuitor al înțelepciunii bătrânești se dovedește acum un fin scrutător al voințelor îndrăznețe, dar mai ales al valorilor juvenile pentru care buna-cuviință, osârdia smerită și pasiunea ziditoare continuă să definească ethosul creștin european și românesc, în sfânt răspăr față de anarhismul și relativismul secularizant propovăduite cu plănuit și terorizant elan planetar de către corectitudinea politică pretutindeni amenințătoare.

O dovadă solidă, emoționantă și deplin meritată în sprijinul celor de mai sus este și această carte de iubire și dăruire recunoscătoare, ce ni se „pune la suflet” – ca să reiau minunatul tic verbal din predicile Părintelui – cu bună voire curată, temeinicie generoasă și seriozitate exemplară.

Dan C. Mihăilescu

A priest with a long white beard, wearing white and gold vestments, is performing a baptism in a church. He is holding a baby dressed in a white and blue outfit. The background features a large, ornate altar with a central cross and various religious paintings and icons. The scene is lit with warm, golden light.

**DUMNEZEU NE-A ADUS LA FIINȚĂ
DIN IUBIRE,
SĂ-I FIM ASEMENEA**

„Părinții, frații, locul și timpul care ne însoțesc ființarea sunt alese de Dumnezeu, nu sunt la întâmplare. Însă nu ele rămân determinanta vieții noastre pământești, ci Dumnezeu, Care ni le-a pus înaintea; așadar, să nu le excludem, pentru că ele întregesc «Adamul» personal, parte integrantă din «Omul» mântuit! Poate e greu cuvântul, dar mare e iubirea și nu mă tem că nu voi fi înțeles!

Rămâi în iubire...!”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 188)

„Dumnezeu vrea de la noi voință, rațiune, sentiment, tot ceea ce implică acestea trei. Porunca spune: *«Să iubești pe Domnul Dumnezeul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta și din tot cugetul tău»* (Lc 10, 27). Acest cuvânt se referă la cele trei calități ale omului: rațiune, voință și sentiment. Tot! La Dumnezeu nu merge cu jumătăți de măsură (Ap 3, 16)!”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, pp. 35-36)

„Orice făptură omenească este unică și irepetabilă. Însă această unicitate, care este un dar de la Dumnezeu, trebuie să se și lucreze. Atâta timp cât am fost creați după chipul și asemănarea lui Dumnezeu (Fc 1, 26) – asemănarea fiind potențialul, pe care noi trebuie să-l lucrăm –, înseamnă că trebuie să gândim la unitatea de ființă a celor trei Persoane, Tatăl, Fiul și Duhul Sfânt, și, în același timp, la unicitatea fiecărei Persoane în parte, atât a Tatălui, cât și a Fiului și a Sfântului Duh.”

(Tudor Claudiu Talos (1994-2016).

In memoriam, pp. 114-115)

„Părinții și strămoșii după trup ai Domnului Hristos, fiecare în parte, au avut un rost în împlinirea planului lui Dumnezeu, acela ca la «*plinirea vremii*» (Ga 4, 4) să Se nască Mântuitorul lumii, Fiul lui Dumnezeu întrupat. În consecință, trebuie să înțelegem că și noi, unul fiecare, am venit cu un rost pe acest pământ. Nu este întâmplător faptul că ne-am născut într-un anume timp istoric, într-un anume loc, într-o anume comunitate, într-o anume familie. Toate sunt rânduite de Dumnezeu, din voia Lui, pe care trebuie să-o cunoaștem, astfel încât, într-o continuă devenire, să ne împlinim rostul și lucrarea pentru care ne-a adus din neființă la ființă. Cel dintâi și cel mai însemnat rost este ca noi, care suntem chipul Slavei lui Dumnezeu, să devenim și asemănarea Lui, iar acest lucru nu se poate împlini decât în Biserica lui Hristos, în Hristos.”

(Predică la Taina Sfântului Botez, Pocola,
18.12.2021)

„Dumnezeu Și-a dorit să Se oglindească în noi, creându-ne chip și asemănare Lui (Fc 1, 26). Dar și noi să ne oglindim în El! Este în firea omului să-L caute pe Dumnezeu și să devină asemenea Lui.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 180)

„La Taina Sfântului Botez toți primim un înger păzitor, pe care trebuie să îl avem în fața ochilor duhovnicești, proiectându-ne în viitor, fiindcă îngerul nostru are chipul asemănării lui Dumnezeu, pe care trebuie s-o lucrăm.”

(Logos, vol. I, p. 574)

„Îngerul păzitor, care ne este dat de Dumnezeu, în Taina Sfântului Botez, este perspectiva noastră, imaginea a ceea ce trebuie să devenim noi, adevărata identitate, la care trebuie să aspirăm, să ajungem, străduindu-ne toată viața.”

(*Amvon*, vol. III, p. 398)

„Botezul este o realitate dinamică, nu este doar un moment care se întâmplă în copilăria noastră. El trebuie să fie o stare permanentă, în care să ne regăsim și, în fiecare zi, să redevenim creștini botezați în numele Sfintei Treimi.”

(Amvon, vol. III, p. 227)

„*«Fiul meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut» (Ps 2, 7) poate fi un leitmotiv al vieții noastre, în care să ne regăsim. Câtă bucurie am simți noi dacă L-am auzi pe Dumnezeu zicându-ne fiecăruia, inimii noastre: «Fiul meu ești tu, Eu astăzi te-am născut». Acest cuvânt s-a împlinit astăzi, deplin, și pentru fii, și pentru tată și mamă.»*

(Predică la Taina Sfântului Botez, Parohia „Sfântul Nectarie”, Dej, 10.11.2019)

**MAICA ÎNGERULUI-DE-MARE-SFAT,
MAICA IUBIRII**

„Maica Domnului a fost pământul cel bun în care S-a sălășluit Cuvântul lui Dumnezeu, Fiul lui Dumnezeu întrupat. Lutul pe care l-a folosit Dumnezeu atunci când l-a clădit pe Adam a fost pământ neprihănit, care de la el încoace s-a tot prihănit. Însă, la «*plinirea vremii*» (Ga 4, 4), s-a găsit, din nou, un pământ neprihănit în care să Se sălășluiască Fiul lui Dumnezeu: Maica Domnului. Ea a fost și rămâne, pentru veșnicie, pământul prin care a fost restaurat întreg universul și a dat o nouă șansă umanității de a deveni asemenea lui Dumnezeu.”

(Logos, vol. I, pp. 359-360)

„Taina fecioriei Maicii Domnului constă în statornicia într-o iubire în continuă devenire!”

(Amvon, vol. II, pp. 126-127)

„Maica Domnului a înțeles pe deplin ce înseamnă să fii rob al lui Dumnezeu și s-a numit pe sine așa: «Iată, roaba Domnului. Fie mie după cuvântul Tău!» (Lc 1, 38). În acel moment, Însuși Dumnezeu S-a întrupat în ființa ei. Deci, calitatea de rob al lui Dumnezeu presupune întruparea Lui în ființa ta.”

(Predici, vol. IV, p. 60)

„Cunoaștem din Scripturi că Maica Domnului a trăit într-o smerenie desăvârșită și într-o tăcere profundă, dar și într-o ascultare pe care nimeni n-a egalat-o vreodată. Ascultarea ei a făcut ca Dumnezeu să Se întrupeze prin cuvântul «Fie» (Lc 2, 38), Dumnezeu a coborât în ființa ei neprihănită și ea L-a născut pe Cel care avea să mântuiască întreg neamul omenesc.”

(Logos, vol. I, p. 178)

„În pântecul Maicii Domnului, S-a sălășluit Cel neîncăput, așa cum auziți la slujbele de la Crăciun, adică Însăși Nemărginirea, Dumnezeu. De aceea este ea mai presus decât serafimii cei cu câte șase aripi, care străbat nemărginirea lui Dumnezeu, pentru că a reușit s-o cuprindă în ființa ei, adică pe Dumnezeu Însuși.”

(Amvon, vol. II, p. 261)

„Există o legătură indisolubilă între Iisus Hristos și Maica Lui, de aici și credința noastră în Maica Domnului. Scriptura spune limpede că, în calitate de Dumnezeu, Domnul Hristos este Unul-Născut din Tatăl, Fiul lui Dumnezeu. În calitate de Om însă, Domnul Hristos a luat trup din Maica Domnului – iată legătura indisolubilă!”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 50)

„Precum îngerii sunt intermediarii, mesagerii lui Dumnezeu pentru noi, tot așa și Doamna îngerilor mijlocește permanent înaintea tronului lui Dumnezeu și ajunge la inima Lui ca nimeni altcineva. Pentru că este Doamna îngerilor și Maica Domnului, a Îngerului-de-mare-sfat.”

(*Amvon*, vol. III, pp. 413-414)

„Nu se poate zidi inima noastră și, în ea, Împărăția lui Dumnezeu, dacă Maica Domnului nu este pe culme, așa cum este pe bolta altarului. Să fiți încredințați că nu putem să ne mântuim, să moștenim Împărăția lui Dumnezeu și să devenim sfinți cu adevărat, decât cu ajutorul Maicii Domnului.”

(*Amvon*, vol. I, p. 47)

„Maica Domnului a fost aproape exclusă din paginile Sfintei Scripturi, ca să i se dovedească cu atât mai mult calitatea discreției, a cuminenței, a faptului că a reușit să facă din umbră mai mult decât ar fi putut face oricine, iar acum, din lumină, să facă mai mult decât oricine, fiindcă, așa cum știm din imnografie și din tot ce au scris Sfinții Părinți, ea are cea mai mare trecere în fața lui Dumnezeu.”

(Amvon, vol. IV, p. 422)

„În Sfânta Liturghie ne împărtășim cu Trupul și Sângele lui Hristos, Maica Domnului fiind părtașă: ea este izvorul vinului liturgic, iar prescura pe care o aduceți la altar, spunea Mitropolitul Bartolomeu, o preînchipuie tot pe ea, fiindcă din trupul prescurii scoatem Sfântul Agneț, care se preface în Trupul Mântuitorului.”

(Predică la Izvorul Tămăduirii, Mănăstirea

Băișoara, 07.05.2021)

„Când ne-nchinăm Maicii Domnului, în realitate, o îmbrățișăm și, în același timp, ne întâlnim cu Fiul ei! Putem avea încredințarea că și fiii noștri o pot întâlni, chiar dacă ei nu cercetează biserica, sau nu se roagă, sau nu o cunosc pe Maica Domnului. Dacă noi o îmbrățișăm pe Maica Domnului, fiul nostru cel dintâi – sufletul nostru – este primul care se încredințează de dumnezeirea Domnului Iisus Hristos, dar și fiii noștri, fie ei trupești, fie duhovnicești.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 96)

„Maica Domnului e întărirea credincioșilor, mai ales în situațiile-limită. Dacă se întâmplă vreodată să ajungeți în situații-limită, să o chemați pe Maica Domnului în ajutor și veți vedea că Dumnezeu, prin mijlocirea ei, vă va da soluții sau veți simți intervenția ei directă, foarte palpabilă.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 27)

„Cred că mamele, prin excelență, simt că Maica Domnului într-adevăr le înțelege: ea știe ce înseamnă un copil pe care-l crești, îl îngrijești, îl protejezi și față de care dragostea este copleșitoare. Înțelege deplin suferința care o însoțește pe mamă pe tot parcursul vieții, încă de la nașterea pruncului său, mai mult, încă de când îl poartă în pânțec. Așadar, Maica Domnului este cu adevărat o bucurie a mamelor!”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 23)

„Noi Îl naștem pe Dumnezeu în sufletul nostru sau în sufletul celor dragi nouă, în mod duhovnicesc. Trupește L-a născut doar Maica Domnului. Spune așa Sfântul Simeon Noul Teolog: *«precum a intrat Dumnezeu, Cuvântul Tatălui, în pântecul Fecioarei, așa Cuvântul se află și în noi ca o sămânță»*. Însă există o deosebire: noi *«Îl zămislăm pe El nu în chip trupesc, cum L-a zămislit Fecioara și Născătoarea de Dumnezeu»*, însă duhovnicește Îl zămislăm, în chip ființial. În inimile noastre, noi Îl avem chiar pe Acela pe Care L-a născut Fecioara curată: este vorba despre o naștere duhovnicească.”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 71)

„Dacă am avea-o pe Maica Domnului înaintea ochilor noștri duhovnicești permanent, am ști unde să ne plasăm: nu pe drum, ci pe cale, spre Împărăția lui Dumnezeu. Nu ne-am împietri la inimă, pentru că o mamă nu poate să se împietrească la inimă niciodată. Și, dincolo de orice grijă a acestei lumi, Maica Domnului a știut că grija ei cea mai importantă este Fiul său, Cel Unul-Născut, Mântuitorul nostru Iisus Hristos. Aflăm din această imagine că avem nevoie de maternitate: să devenim fiecare pământul fertil unde să ajungă cuvântul lui Dumnezeu, să se zămislească, să crească și să se nască, pentru noi și pentru lumea întregă.”

(Logos, vol. I, p. 374)

„Omul duhovnicesc poate simți așa cum a simțit Maica Domnului și cum simte orice mamă, atunci când poartă în pântecul ei un trup omenesc. O mamă, când i se mișcă pruncul în pântec, se bucură că acesta dă semne de viață. Atunci când pruncul nu mai mișcă în pântecul ei, se îngrijorează și se gândește la ce-i mai rău. Ce bine ar fi să avem și noi aceeași atitudine când Îl simțim pe Dumnezeu în viața noastră și mai ales când nu-L simțim în viața noastră, când nu ne mișcă făptura pe dinlăuntru! Ar trebui să fim foarte îngrijorați, atunci, și să ne temem de ce-i mai rău.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 24)

„Maica Domnului ne cunoaște toate tainele, neștiute, poate, de nimeni, dar pe care le știe îngerul păzitor. Dacă le știe îngerul păzitor, le cunoaște și ea. De aceea a plâns Maica Domnului, la 1699, o lună de zile, pentru acest neam oropsit, dar care și el, la rândul-i, își avea păcatele sale. A plâns și pentru necazul ardelenilor, dar și pentru nelegiuirile lor.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 95)

„Maica Domnului, prin prezența ei în casele noastre, în bisericile noastre, în credința noastră, în ființa noastră creștină, vrea să ne spună că trebuie să rămânem feciorelnici atât cu trupul, cât și cu mintea și inima, deopotrivă în viața monahală și în cea de familie. În ambele trebuie să existe o feciorie a trupului, dar și a minții și a inimii, întrucât și în călugărie, și în viața de familie, de multe ori trădăm, înșelăm cu mintea și, apoi, mai grav, înșelăm cu inima, adică ne atașăm de altcineva, iar sentimentele pe care le trăim nu sunt pe placul lui Dumnezeu.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 21)

„Dacă o cunoaștem pe Maica Domnului, învățăm să ne cunoaștem pe noi; dacă o privim pe ea, ne privim pe noi sau privim în noi înșine; dacă-i privim ochii, ochii din Icoana de la Nicula, care sunt atât de speciali, reușim să privim înlăuntrul nostru. Ce legătură extraordinară! Dar și firească! Am putea-o noi minți pe Mama?”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 100)

„Noi nu ne putem închipui viața noastră și devenirea noastră duhovnicească, nici mântuirea noastră fără Maica Domnului. Tânjim s-o revedem, la mânăstirea ei, o vrem în viața noastră și vrem să ne înveșnicim cu ea.”

(Logos, vol. I, p. 178)

„În biserică, mai ales când suntem în comunitatea credincioșilor și în comuniune cu ceilalți, trebuie să avem firescul Maicii Domnului, să o imităm în evlavie: să nu deranjăm, să nu stingherim pe nimeni, să nu simtă nimeni șoapta rugăciunii noastre. Nici îmbrăcămintea noastră, nici comportamentul nostru, nici măcar statul nostru în genunchi nu trebuie să agrezeze persoana de lângă noi. Poziția de rugăciune firească și cu adevărat evlavioasă, în biserică, este în picioare. Întruchiparea evlaviei noastre creștine trebuie să fie Maica Domnului, astfel, vom fi delicați, discreți, tăcuți...”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 32)

„Niciodată să nu o părăsim pe Maica Domnului! Dimpotrivă, să venim la mânăstirea ei, să o cercetăm adesea în bisericile noastre parohiale, să o avem în casa noastră prin icoană și, mai ales, să o avem în inima noastră!”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 98)

„Maica Domnului a plâns cu fiecare pelerin îndurerat, l-a primit pe cel venit cu umilință și l-a vindecat pe cel bolnav.”

(*Monografia Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului” Nicula*, p. 101)

„Între cer și pământ se întâlnesc rugăciunile omului cu «intențiile» lui Dumnezeu; din îmbrățișarea lor, în februarie 1699, ochii pictați ai Maicii Domnului, devenind vii, și-au izvorât lacrima dătătoare de viață. În lacrimile ei și-au găsit ecou bucuria și tristețea, speranța și deznădejdea, iubirea și visele celor care-au adăstat între două drumuri în pădurea pustnicului Nicolae și-au ridicat împreună cu el sau cu urmașii lui o rugăciune.”

(*Monografia Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului” Nicula*, pp. 55-56)

„Nicula e Maica Domnului zugrăvită de preotul Luca de la Iclod, e icoana pe sticlă din biserica veche sau frumusețea locului în care a dăinuit și pe care l-a sfințit an de an cu lacrimile noastre și cu genunchii care-au bătătorit, puțin câte puțin, pământul în jurul ei.”

(Monografia Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului” Nicula, p. 159)

„De sute de ani, Maica Domnului de la Nicula ne ocrotește și mijlocește în fața lui Dumnezeu pentru binele românilor din aceste ținuturi. De câte ori au plâns ardelenii, a plâns și Maica Domnului. Și de câte ori s-au bucurat ardelenii, s-a bucurat și Maica Domnului. Și precum veghează Ștefan cel Mare la Mănăstirea Putna, așa veghează și Maica Domnului de la Nicula în Ardeal.”

(Logos, vol. I, p. 710)

MONAHISMUL – TAINA IUBIRII

„Votul fecioriei de la tunderea în monahism înseamnă un vot al iubirii. Fecioria fără iubire, fără însoțire sau fără nuntă, nu înseamnă nimic... Când omul răspunde chemării lui Dumnezeu, atunci el se robește pe sine lui Dumnezeu prin iubire, renunțând la sine, luându-și crucea și urmând calea răstignirii, calea iubirii care duce la Dumnezeu.”

(Amvon, vol. I, pp. 590-591)

„Călugăria ta a început de ceva vreme, de-aceea și împotrivirile pe care le trăiești. Totul a început cu făgăduința dăruirii! De acum înainte, se lucrează, în felul gestației, călugărul ce se va naște la răstignirea tunderii! Nu-ți mai aparții, iar Stăpânul tău va face totul pentru mântuirea ta! Însă mântuirea monahului nu poate fi una obișnuită, ci una specială și plenară! De aici ispitele, încercările, nedreptățile..., care îl fac pe «*afterosit*» cât mai «*asemenea*» cu Dumnezeu!”

(„*Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...!*”, p. 165)

„Pentru viața monahală trebuie să fie o chemare din partea lui Dumnezeu, pe care s-o simți lăuntric, o dorință proprie, pentru că decizia, până la urmă, îți aparține, și o credință fermă! Dacă nu ai o credință fermă, este foarte greu de rezistat.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 156)

„Monahismul în sine nu face altceva decât să scoată la suprafață tot ce e mai rău în om. Dar este o lucrare duhovnicească, aceea de a te descoperi pe tine însuți așa cum ești și de a lupta cu tine însuți să devii altfel, să devii asemenea lui Dumnezeu.”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 29)

„Biserica respiră prin călugări, prin mănăstiri.”

(Amvon, vol. IV, p. 187)

„În devenirea monahală, se recomandă viața de obște, înaintea celei idioritmice sau pustnicești. Unul din motivele verificate este acela că, în obște, te descoperi pe tine însuți așa cum ești în realitate. Conviețuirea presupune tăierea voii personale, iar acest fapt scoate la iveală adevărata ta personalitate. Astfel, nu de puține ori, cel ce este «în formare» trebuie să facă «ascultări» imposibile sau ilogice. Reacția imediată îi dezvăluie patimile lăuntrice, ținute în frâu sau ascunse foarte bine (mândria, mânia, lenea, invidia...). Dar, și fără a te pune la «încercare», prin faptul că membrii comunității sunt caractere diferite, viața de obște te «radiografiază», îți pune diagnosticul adevărat. Luând seama la tine însuți, cu străduință și rugăciune, cu ajutorul duhovnicului și, nu mai puțin, al celor care îți fac rău, vei reuși să devii om și – de ce nu? – sfânt!”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 200)

„Mănăstirea este o școală de performanță. Am putea spune chiar o universitate – unii Părinți folosesc acest termen. Este o școală, un stadion, sintagmă pe care o folosea Sfântul Apostol Pavel (1 Co 9, 24), pentru că viața duhovnicească înseamnă luptă duhovnicească. Ești în linia întâi, cum am fi pe front.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 157)

„În mânăstire se trece prin ascultări. În aceste ascultări se observă caracterul omului, dar și dacă tu... calci a călugăr. Adică, se vede dacă lucrezi la răbdare, dacă reușești să te supui, să te smerești, toate acestea fiind calități absolut necesare unui monah.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 159)

„Muncile de la începutul viețuirii mele în mănăstire, pe care nu le-am făcut cu plăcere, dar le-am făcut cu toată osârdia, au fost cele mai «dulci» încercări prin care am trecut. Abia după această etapă s-au arătat cele cu adevărat încercări! Niciodată nu m-am uitat înapoi, din mila Domnului! Pe toate Dumnezeu le-a lucrat în favoarea mea! Îi mulțumesc cu lacrimi! Acestea și mai mari decât acestea închipuie viața cea după Dumnezeu și când pe toate le vei pătimi, *Bucură-te*, zice Domnul (Mt 5, 12)!”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, pp. 166-167)

„Starea de neprihănire trebuie să devină un deziderat pentru toți creștinii, fiindcă trebuie să ne luptăm, în toată viața noastră, să fim fără prihană și, în felul acesta, Dumnezeu Se va întrupa în ființa noastră, așa cum S-a întrupat în Maica Domnului. Doar omul neprihănit poate să-L primească în ființa lui și să-L cuprindă, cu adevărat, întreg, pe Dumnezeu! Abia atunci, ființa lui devine asemenea îngerilor și el se poate numi, pe drept cuvânt, înger în trup.”

(*Amvon*, vol. III, p. 401)

„Viața monahală se regăsește și în viața creștinului, în general, pentru că orice creștin trebuie să asculte, să trăiască în curăție și într-o anumită sărăcie, cea pe care Domnul Iisus Hristos o reclamă ca fiind aceea de a nu ne lega inima de nimeni și de nimic, cel puțin nu înaintea Lui.”

(*Duhovnicia – dulce povară*, p. 234)

„Viața creștină implică monahismul, fiindcă nu sunt două căi. Domnul Iisus Hristos spune: «*Eu sunt Calea*» (In 14, 6), deci există o singură cale. El este Calea. Prin urmare, sunt două metode sau o succesiune de căi, în sensul că, împlinind poruncile, trebuie să ajungem și la lepădarea de sine, și la urmarea Domnului Hristos, la dragoste.”

(*Duhovnicia – dulce povară*, p. 225)

„Preoția m-a adus la călugărie. Mă bucur foarte mult de preoție, dar și de viața monahală. În preoție, am posibilitatea de a sluji, în călugărie, o experiență unică de viață, care crește de la o zi la alta, se conștientizează și se conturează tot mai bine.”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, pp. 63-64)

„Calea poruncilor și calea desăvârșirii sunt o singură cale: *Eu sunt Calea*,
căci există un singur adevăr: *Eu sunt Adevărul*, și există o singură viață: *Viața
în Hristos.*”

(*Logos*, vol. I, pp. 521-522)

„Martiriul pe care și-l asumă un călugăr nu este de o clipă, în felul în care au murit mucenicii odinioară. Martiriul pe care și-l asumă un călugăr trebuie să fie de fiecare zi, pentru toată viața lui, așa cum a făgăduit atunci când s-a călugărit.”

(In memoriam. Arhimandritul Serafim Măciucă (1924-2019), p. 23)

„Un călugăr trebuie să fie un apostol. Noi, călugării, trebuie să propovăduim cu timp și fără timp cuvântul lui Dumnezeu. Însă nu doar călugării, ci și credincioșii, noi toți trebuie să întrupăm Cuvântul lui Dumnezeu precum Fecioara Maria, să ni-L însușim, în așa măsură încât El să prindă viață în noi și să ajungem să spunem ca Sfântul Apostol Pavel: «*Nu mai trăiesc eu, ci Hristos trăiește în mine*» (Ga 2, 20).”

(In memoriam. Arhimandritul Serafim Măciucă (1924-2019), pp. 24-25)

„Monahii se străduiesc să ia – și iau! – viața creștină foarte în serios, iar cel ce o ia în serios și se străduiește să împlinească poruncile dumnezeiești și sfaturile evanghelice, acela devine înger în trup, nu neapărat purtător de haine monahale, ci înveșmântat cu adierea, cu gingășia, cu delicatetea, cu duhul îngerului. Dacă ați cunoscut vreodată oameni duhovnicești, pnevmatizați, transfigurați, v-ați putut da seama că, într-adevăr, omul poate ajunge să aibă înfățișare de înger.”

(*Amvon*, vol. III, p. 401)

„Monahii făgăduiesc că-L vor iubi pe Dumnezeu în chip desăvârșit. Însă iubirea are dinamică, este o stare care crește, care se amplifică până ajunge, în cele din urmă, să se contopească cu Dumnezeu Însuși, Care *«este iubire, și cel ce rămâne în iubire rămâne în Dumnezeu și Dumnezeu rămâne în el»* (1 In 4, 16). Acesta este chipul monahului, identitatea lui: cuvântul iubirii Sfântului Apostol și Evanghelist Ioan, el însuși ucenicul Iubirii.”

(Logos, vol. I, p. 584)

„Având în urmă peste treizeci de ani de mănăstire, de viață monahală, fără mâna ocrotitoare a lui Dumnezeu, n-aș fi reușit, mai ales în lumea și în vremurile în care trăim. Când te simți casnic al lui Dumnezeu, ești în siguranță, iar dragostea și fericirea sunt experimentate la cote foarte înalte.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 171)

„A te angaja în viața monahală înseamnă să-ți dăruiești întreaga ființă, să-ți reînnoiești în fiecare zi voturile, să-ți reînnoiești iubirea în fiecare clipă, să fii într-o continuă devenire. Nu există un moment în care te-ai călugărit, este o viață.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 109)

„Lumea călugărilor este o enclavă în pustiul deșert al prezentului, este oaza de verde proaspăt cu miresme de cântec și poezie într-o imensitate poluată. Călugărul este îngerul care sfidează terestrul, încercând să-l transforme în Cer. El este o șansă pentru umanitate.”

(„Serafim cu șase aripi”, p. 5)

„Cred că cel mai minunat lucru din viața monahală este faptul că trăiești în preajma lui Dumnezeu.”

(*Duhovnicia – dulce povară*, p. 171)

„Monahismul este și a rămas același și se perpetuează ancorându-se în eternitate, monahul redefinindu-se ca înger în trup într-o continuă devenire. Urcușuri și coborâșuri, căderi și ridicări, patimi și virtuți, agonie și extaz, toate constituind o luptă acerbă cu sinele, cu lumea, cu diavolul, în perspectiva depășirii firii căzute, a recuperării stării adamice și a dobândirii asemănării cu Dumnezeu. Așadar: Monahismul – același și perpetuu!”

(Monahismul, același și perpetuu, p. 11)

„Toți avem vocația de a deveni monahi. Viața creștină presupune viața monahală. Nu mă refer doar la cele trei voturi pe care le depune călugărul, ci la tot ce înseamnă viața în Hristos.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 233)

PREOTIA ÎNSEAMNĂ EL

„Preoția și călugăria nu trebuie să fie forme: dacă n-ai învățat că nu-ți mai aparții, fiind doar un făcător de slujbe sau purtător de haine... Ce folos impostura? Preoția înseamnă El, călugăria înseamnă El, viața mea înseamnă El și, la infinit, «*Eu sunt Alfa și Omega*» (Ap 1, 8). Eu ce sunt...!? E prea taină Taina!”

(„*Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...!*”, pp. 172-173)

„Când eram copil, stăteam în stânga altarului, slujindu-l pe preot, și mă rugam: «*Doamne, măcar o Liturghie să slujesc!*», neștiind că, odată cu botezul, *liturghia* mea a și început... Doar că *epicleza*, anume continua mea devenire, era importantă... Am pus această slujire sub semnul emoției, cea trăită în preajma lui Dumnezeu.”

(*Logos*, vol. I, p. 741)

„Preoții trebuie să se asemene cu Maica Domnului, adică să reușească să-L nască pe Hristos în sufletele credincioșilor, prin tot ceea ce le stă la îndemână, în primul rând, prin harul lui Dumnezeu, pe care l-au primit în Taina Preoției.”

(*Amvon*, vol. IV, p. 580)

„Prin succesiune apostolică, Hristos a lăsat puterea Lui episcopilor, preoților și diaconilor de a face minuni, de a muta munții. Chiar și cu o credință slabă ca a noastră, care nu este nici măcar cât un grăunte de muștar, am primit puterea lui Hristos de a muta munții păcatelor de pe umerii oamenilor, munții ispitelor care îi copleșesc, muntele întunericului care ne inundă mintea, ființa, care ne năpădește sufletul.”

(Logos, vol. I, p. 243)

„Domnul Iisus Hristos le-a spus ucenicilor și, până astăzi, și nouă: *«De acum nu vă mai zic slugi, fiindcă sluga nu știe ce face stăpânul său; ci v’am numit prieteni, pentru că pe toate câte le-am auzit de la Tatăl Meu vi le-am făcut cunoscute»* (In 15, 15). Preotul știe ce face Dumnezeu și nu doar știe, ci conlucrează cu Dumnezeu, în Taina Sfintei Liturghii, invocând Duhul Sfânt și transformând darurile de pâine și vin în Trupul și Sângele Domnului .”

(Logos, vol. I, p. 14)

„Preoția este slujire și, atunci, trebuie să avem smerenia cuvenită, găsim soluții în duhul Domnului nostru Iisus Hristos, Care S-a făcut Slujitorul lui Dumnezeu-Tatăl și Slujitor lumii întregi. Preoția trebuie să se raporteze în permanență la Domnul Hristos, Care a slujit lumea până la Jertfa de pe Cruce.”

(Logos, vol. I, p. 14)

„Preotul trebuie să fie conștient, nu doar când slujește Sfânta Liturghie, ci pe tot parcursul existenței sale, că trebuie să se dăruiească asemenea Domnului Iisus Hristos: *«Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu (...). Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele Meu»* (Mt 26, 26-28). Până nu devine și el trup și sânge pentru credincioșii lui, nu și-a împlinit menirea, pentru că în fața lui stă Domnul Hristos, modelul suprem.”

(Logos, vol. I, p. 14)

DUHOVNICA – DULCE POVARĂ

„Domnul Hristos, vorbind despre Sine, zice: *«Eu sunt ușa. De va intra cineva prin Mine, se va mântui; și va intra și va ieși și pășune va afla»* (In 10, 9), înțelegând că ușa este Însuși Hristos în stare de jertfă și că, și când intri, și când ieși, curge sânge. Aceasta este și imaginea duhovnicului sau a părintelui duhovnicesc. O ușă fixă, fără balamale și clanță, prin care intri și ieși curățindu-te ca într-o cristelniță, iar el, neclintit, cu răni adânci și sânge proaspăt și roind, rămâne așteptându-l pe mai departe pe fiul său.”

(S'au vrut nouă...!, p. 19)

„Sunt Părinți care spun că fără duhovnic nu te mântuiești. Din experiența vieții creștine de atâția ani, cred că prin duhovnic este calea cea mai sigură. Se poate și fără duhovnic, dar eu nu v-aș îndemna să riscați, cum nu v-aș îndemna să riscați cu oricare duhovnic. Duhovnicul trebuie ales.”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 44)

„Duhovnicul trebuie să fie un tată serios, exigent, dar, în același timp, și o mamă bună. Acesta este duhovnicul adevărat! În aceasta se aseamănă cu sfinții, care au fost exigenți cu ei înșiși, dar au avut inimă de mamă față de semenii lor.”

(Logos, vol. I, p. 12)

„Duhovnicul nu te judecă, dar judecă și cântărește lucrurile. Trebuie să judece starea în care te afli, ca să-ți găsească medicamentul adecvat, calea potrivită și sfatul cuvenit.”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 59)

„Este mai greu a ierta păcatele oamenilor, a duhovnici, decât a face minuni. Puterea ce-ți este dată în Taina Hirotoniei poate tămădui, izgoni diavoli, învia din morți – spune Hristos atunci când îi trimite pe apostoli la propovăduire. Dar mai greu decât acestea este a ierta păcatele... A fi duhovnic este o responsabilitate foarte mare, pentru că vei da seama în fața lui Dumnezeu nu doar de tine însuși, ci și de fiii duhovnicești, în măsura în care ei ascultă de părintele duhovnicesc.”

(Predici, vol. I, p. 74)

„Duhovnicul îmi cunoaște credința, îmi cunoaște păcatul, îmi cunoaște inima și, atunci, întâlnirea cu duhovnicul este încercată de emoție. Duhovnicul ideal, modelul duhovnicului este Domnul nostru Iisus Hristos.”

(Logos, vol. I, p. 143)

„Când ajungem în scaunul spovedaniei, este foarte important să fim liberi, să-l lăsăm pe duhovnic să pătrundă până în adâncurile ființei noastre, ca să scoată păcatul și să ne aducă izbăvirea, și din suferința sufletească, dar și din suferința trupească.”

(Logos, vol. I, pp. 145-146)

„Spovedania nu este un moment, e o stare. Că o numim metanoia sau altfel, spovedania este o stare permanentă pe care trebuie s-o avem. Eu, ori de câte ori mă întâlnesc cu duhovnicul meu, și dacă stau de vorbă, și dacă stau la masă, dobândesc o libertate extraordinară, maximă.”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 109)

„În ochii duhovnicului,
întotdeauna, să vă vedeți cel
care trebuie să fiți!”

(Logos, vol. I, p. 147)

Spovedania ca stare
permanentă trebuie să devină
lucrătoare. Și-atunci, poate să
te găsească moartea oricând,
nu se mai pune problema dacă
ești dezlegat sau nu. Și să nu ai
nimic de ascuns. Ce să ascund
eu de Dumnezeu?!”

*(„Fiule, m’am vrut să-ți fiu
candelă de ceas târziu...”, p. 141)*

„Ca duhovnic, Preasfințitul Vasile a fost, până în ultima clipă a duhovniciei sale, un om foarte delicat, nu intra în amănunte, te asculta și te călăuzea cu dragoste, de asemenea, te avertiza, dar cu foarte multă delicatețe și blândețe, fără a-ți anula sub nicio formă libertatea.”

(„Iubesc iubirea...!”, p. 50)

„De fiecare dată când mă întâlneam cu duhovnicul meu, intram în stare de pocăință, înțelegând că, în sufletul meu, începeam să mă spovedesc. O spovedanie continuă... Avându-l pe duhovnic înaintea ochilor mei duhovnicești, mă căiam și de păcatele mele. Duhovnicul meu a făcut pentru mine mai mult decât însăși mama mea. Mama m-a adus la viață, el este însă cel care m-a ținut în viață.”

(„Iubesc iubirea...!”, p. 53)

„Pocăința nu trebuie să fie un singur moment. Trebuie să fie o conștiință trează, permanentă, o responsabilitate maximă și să devină starea noastră firească, starea lui Adam, care a căzut din drepturile fiești. Cuviosul Siluan spune că Adam, după ce a fost alungat din Rai, se întorcea la porțile lui și se tânguia cu un dor nestins: «*sufletul meu tânjește după Tine, Doamne, și Te caută cu lacrimi*». Aceasta este starea de pocăință.”

(*Amvon*, vol. II, pp. 354-355)

„Spovedania ascunde în ea taina Întrupării Fiului lui Dumnezeu. De aceea ne spovedim unui om, desigur, și din smerenie, dar deopotrivă înțelegând că Fiul lui Dumnezeu S-a întrupat pentru mântuirea noastră, pentru a ne arăta că pricepe toate neputințele noastre, toate căderile noastre, toată micimea noastră, toate limitele noastre, El Însuși lăsându-Se limitat într-un trup omenesc. A făcut acest lucru ca noi, cei limitați, să avem certitudinea, încredințarea, că suntem înțeleși de Dumnezeu.”

(Logos, vol. I, p. 614)

**DUHOVNICUL E DATOR SĂ
CLĂDEASCĂ FII AI LUI DUMNEZEU!**

„Fiecare om pe care-l întâlnim poartă cu el un întreg univers, care ne impresionează și chiar ne poate influența. În felul acesta, am întâlnit oameni deosebiți, care au imprimat trăsături adânci în ființa mea, dar îndrăznesc să spun că tot atât de puternic și de profund m-au «*influențat*» și «*prietenii*» care nu m-au iubit... E darul lui Dumnezeu, care m-a făcut să-L înțeleg și să-L simt într-un fel anume. Tu n-ai apărut la întâmplare! Probabil pentru tine, dar în aceeași măsură și pentru mine. «*Idealul*» pe care-l visezi nu l-am atins, și eu năzuiesc!”

(„*Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...*”!, p. 151)

„Fii duhovnicești să aibă conștiința că e bine să ceară binecuvântare sau sfat pentru probleme majore, iar noi să fim nepărtinitori.”

(„*Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...*”!, p. 136)

„Dacă Dumnezeu îngăduie să vezi tu greșeala duhovnicului tău, înseamnă că Dumnezeu vrea ceva și de la tine. Și-atunci, tu trebuie să vezi acel ceva, unde ai greșit tu și ce trebuie să faci ca să se rezolve problema respectivă. Pentru el, tu atât poți să faci: să te rogi.”

(„Fiule...”!, p. 30)

„Ispitele și încercările sunt inevitabile și, într-o oarecare măsură, de dorit, dar important este să rămânem pe «poziții» și să nu dăm niciun pas înapoi!”

(„Fiule...”!, p. 162)

„Noi știm din experiențe personale că nu întotdeauna am ascultat de duhovnic, dar, în cele din urmă, am ajuns la concluzia lui.”

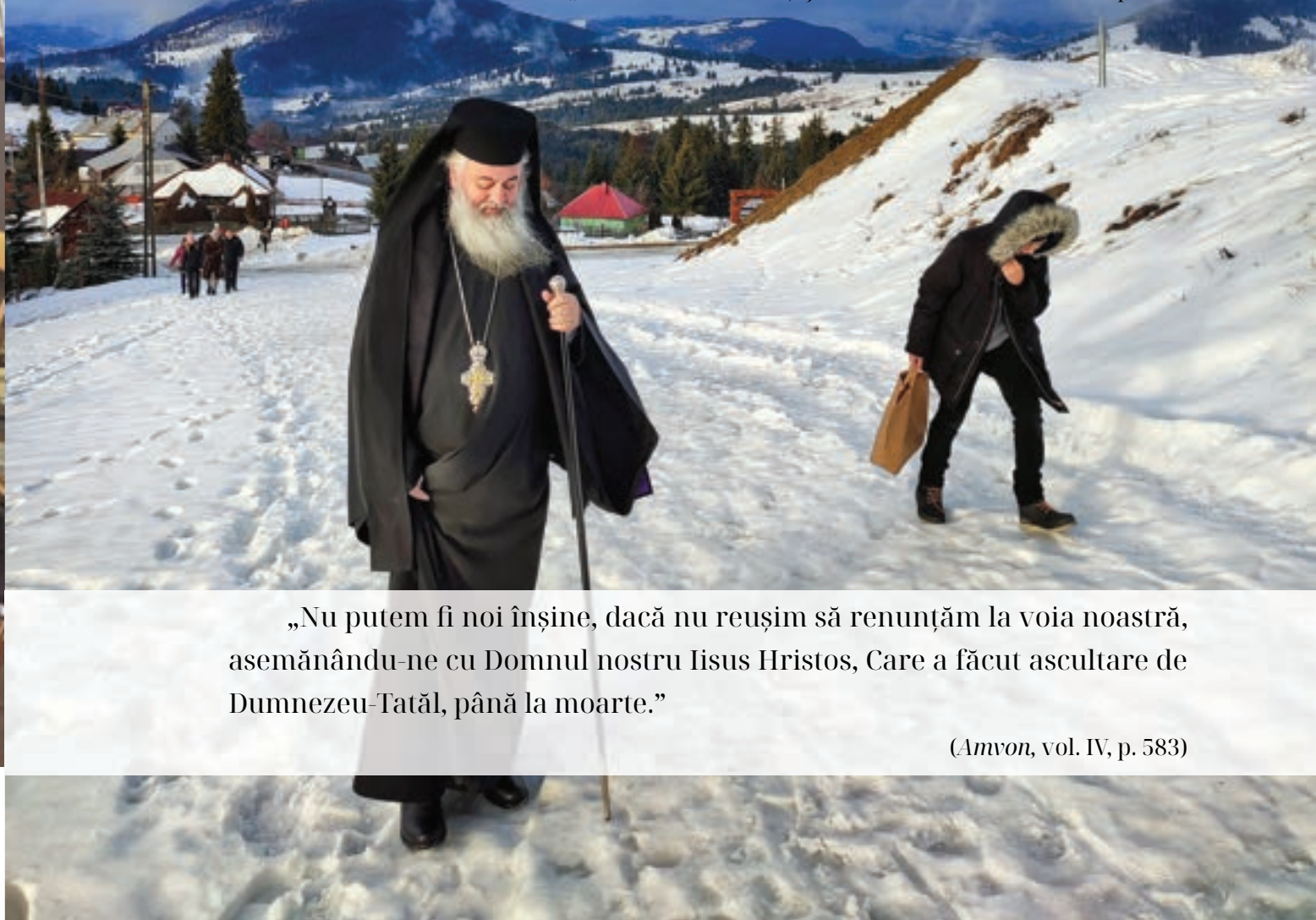
(Duhovnicia – dulce povară, p. 74)

„Cumințenia și ascultarea te vor scoate la liman, trebuie să ai această certitudine!”

(„Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 153)

„Nu putem fi noi înșine, dacă nu reușim să renunțăm la voia noastră, asemănându-ne cu Domnul nostru Iisus Hristos, Care a făcut ascultare de Dumnezeu-Tatăl, până la moarte.”

(Amvon, vol. IV, p. 583)

„Rostul meu este să te primesc așa cum ești și să încerc, în Duhul Sfânt, să te clădesc pentru Dumnezeu, dar și pentru oameni, dintre care primii sunt cei din familia ta! Cât îmi stă în putere și îngăduie Dumnezeu și cât te folosesc, sunt la dispoziția ta. Doresc să devii fiul Lui!”

(„Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 158)

„O personalitate adevărată trebuie să se clădească în maximă libertate. «Dependența» de duhovnic înseamnă libertate, așa cum libertate înseamnă dependența noastră de Dumnezeu. Un duhovnic trebuie să aibă această conștiință că e dator să clădească, nu un *alter ego*, ci un fiu al lui Dumnezeu!”

(Tudor Claudiu Talos (1994-2016). *In memoriam*, p. 116)

SĂ NE ÎMPĂRTĂȘIM DE CUVÂNTUL LUI DUMNEZEU

„Numai Biserica poate să ne păstreze în duhul adevărului evanghelic.”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 198)

„Cuvintele Sfintei Scripturi nu se vor șterge niciodată, pentru că ne spune Domnul Hristos: «Cerul și pământul vor trece, dar cuvintele Mele nu vor trece» (Mc 13, 31).”

(Logos, vol. I, p. 15)

„Dacă nu ai citit Sfânta Scriptură, toate cărțile duhovnicești nu te folosesc deplin, pentru că ele se întemeiază pe cuvântul Scripturii – ea stă la temelia întregii învățături creștine.”

(„Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 36)

„Sfânta Scriptură, cartea de căpătâi, ne demonstrează existența lui Dumnezeu. Acesta și este scopul Sfintei Scripturi, ea însăși fiind revelație dumnezeiască.”

(Logos, vol. I, p. 107)

„Cuvântul Scripturii trebuie împlinit, trebuie nu doar să găsească ecou în sufletele noastre, ci el să se întrupeze, să prindă viață.”

(Logos, vol. I, p. 364)

„Ori de câte ori mergem la biserică și lăsăm grija cea lumească dincolo de ușa ei, în mintea și inima noastră, pătrunde mesajul Evangheliei.”

(Amvon, vol. IV, p. 353)

„Încă din această lume putem pregusta Împărăția lui Dumnezeu, putem avea intuiția a ceea ce a dorit El de la om, mai ales că ni S-a revelat: avem Sfânta Scriptură și putem să cunoaștem ce vrea Dumnezeu de la noi, atât cât putem noi înțelege și cuprinde.”

(Predici, vol. IV, p. 234)

„Suntem datori să deschidem adesea această minunată carte și să ne redescoperim, să ne reevaluăm în raport cu Dumnezeu, clădindu-ne așa cum ne dorește El, și pentru această viață pământească, dar mai ales pentru Împărăția Lui, pentru veșnicia Lui.”

(Amvon, vol. IV, p. 575)

„Vechiul Testament și Noul Testament lucrează mântuirea noastră. Dacă vom reuși să ne regăsim în paginile Sfintei Scripturi și să împlinim Legea lui Dumnezeu, poruncile și mai ales dragostea, vom ajunge să ne mântuim sufletul.”

(Logos, vol. I, p. 426)

„Evanghelia a fost scrisă pentru noi și trebuie să ne regăsim în ea. De aceea este foarte important să deschidem cât mai des paginile Sfintei Scripturi. Dacă le deschidem, ne dăm seama că, într-adevăr, acolo scrie despre noi, despre necazurile noastre, bucuriile noastre, problemele noastre, despre viața noastră. Și vom găsi și soluții.”

(Logos, vol. I, p. 30)

„Noi știm Cine este Dumnezeu și nu-L trăim doar în taina inimii noastre, ci Îl trăim și prin Sfintele Scripturi, prin slujbele noastre, prin rugăciune, prin scrierile sfinte, prin cântarea bisericească.”

(Logos, vol. I, p. 494)

„Trebuie să ne împărtășim de cuvântul lui Dumnezeu, pentru că el devine lucrător în ființa omenească, fie că rodește imediat sau în timp. Nu în zadar se propovăduiește în lume cuvântul lui Dumnezeu! El aduce rod, schimbându-i pe oameni, în așa măsură încât să-i facă sfinți.”

(Amvon, vol. II, p. 462)

„Apostolii Luca și Cleopa spun în Evanghelie: «Oare nu ardea'ntru noi inima noastră când ne vorbea pe cale și'n timp ce ne tâlcuia Scripturile?» (Lc 24, 32). Dacă citim Dumnezeieștile Scripturi, ni se aprinde inima de dor după Dumnezeu și dorim să-I spunem și noi Domnului Hristos: «Rămâi cu noi, că e spre seară și s'a plecat ziua» (Lc 24, 29), ca să rămână permanent împreună cu noi, în viața noastră.”

(Amvon, vol. II, p. 495)

SFÂNȚA LITURGHIE: VREDNIC ESTE DUMNEZEU A NI SE ÎMPĂRTĂȘI!

„Ori de câte ori începem Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, binecuvântăm zicând: «*Binecuvântată este Împărăția Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh*», ceea ce înseamnă că Împărăția lui Dumnezeu se instaurează încă de pe pământ, în Sfânta Liturghie, care se ancorează în cerul lui Dumnezeu și se continuă acolo, astfel încât noi, preoții, după ce ne împărtășim, rostim o rugăciune către Dumnezeu, pe care o rostesc astăzi ca o urare: «*Dă-ne nouă să ne împărtășim cu Tine, mai adevărat, în ziua cea neînserată a Împărăției Tale!*»”

(Logos, vol. I, p. 440)

„Sfânta Liturghie, împărăția aceasta pământească, are ecou în cerul lui Dumnezeu, este un preambul al Împărăției Lui, un început pământesc al acesteia.”

(Logos, vol. I, p. 274)

„De la binecuvântarea cea mare, intrăm în altă dimensiune, a Împărăției lui Dumnezeu. Mitropolitul Bartolomeu Anania o numea foarte frumos Împărăția liturgică, prima etapă a vieții omenești, a omului care își lucrează mântuirea.”

(Predici, vol. IV, p. 235)

„Împărăția lui Dumnezeu care vine cu putere (Mc 9, 1) nu este alta decât Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, fiindcă Împărăția lui Dumnezeu începe încă de pe pământ și dinlăuntrul nostru.”

(Logos, vol. I, p. 638)

„Mulți dintre noi slujim foarte des Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, dar slujirea este de fiecare dată unică, pentru că fiecare Liturghie are un rost, un scop anume, care se răsfrânge asupra credincioșilor prezenți în chip deosebit, precum deosebiți suntem noi toți. Suntem persoane unice și Dumnezeu ni Se descoperă într-o formă unică, foarte personală și intimă.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 207)

„Prezența îngerilor este discretă, în deplină tăcere, este uimire. Așa ar trebui să trăim și noi la Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, așa ar trebui să fie viața noastră, asemenea îngerilor care trăiesc în preajma lui Dumnezeu, conștienți fiind că și noi, chiar în lume fiind, trăim în preajma lui Dumnezeu, mai mult, nu putem trăi fără El, Dumnezeu există în făptura, în ființa noastră.”

(Amvon, vol. III, p. 412)

„Întotdeauna am sentimentul că veșnicia lui Dumnezeu este atât de aproape de ceea ce se întâmplă în Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, atunci când noi toți suntem laolaltă și ne rugăm lui Dumnezeu într-un cuget și cu o singură inimă.”

(Logos, vol. I, p. 553)

„Noi, când suntem prezenți la Sfânta Liturghie, trebuie să fim chipul heruvimilor: Toți cei din biserică trebuie să semănăm cu îngerii, care sunt prezenți, nevăzut, uimindu-se de cele ce se întâmplă în Sfântul Altar. Să lăsăm cântarea Heruvicului să pătrundă în ființa noastră și să devenim asemenea heruvimilor, mărturisind Sfânta și Dumnezeiasca Treime, pe Dumnezeul nostru – Tatăl, Fiul și Sfântul Duh – Căruia fie slava, în veci!”

(Amvon, vol. III, p. 402)

„Când ne întâlnim în Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, devenim o unitate pe care nimeni nu o poate înfrânge, fiindcă Dumnezeu, Unul în Ființă și Întreit în Persoane, este Cel care ne-a creat asemenea Lui: o singură făptură și atâtea persoane câte suntem.”

(Logos, vol. I, p. 532)

„Să nu uităm că cu cât suntem mai păcătoși și trăim în întunericul neștiinței sau al neputinței, cu atât Dumnezeu este mai aproape de noi și ne dorește mai mult, până acolo încât Se întrupează și Se jertfește, din nou, pentru noi și pentru a noastră mântuire, la fiecare Sfântă și Dumnezeiască Liturghie.”

(Amvon, vol. IV, p. 299)

„Noi, preoții, trebuie să săvârșim Sfânta Liturghie astfel încât omul să se simtă în cer și să-L vadă pe Dumnezeu și lucrarea Lui și, mai mult, să se împărtășească cu Trupul și Sângele Domnului Hristos.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 259)

„Vă îndemn să participați cu râvnă, mai ales duminica, la Sfânta Liturghie, să vă împărtășiți cu Trupul și Sângele Domnului Hristos, să credeți, să simțiți și «să muriți de dragoste răniți»...!”

(Amvon, vol. I, p. 606)

„Cum ar fi viața noastră fără Sfânta Liturghie? Cum am putea noi trăi fără Sfânta Împărtășanie? Experimentați acest lucru, spovediți-vă mai des, împărtășiți-vă mai des. Cu o singură spovedanie, cu dezlegare de la părinții duhovnicești, cu pregătire, cu post, cu rugăciune, vă puteți împărtăși de mai multe ori. Dacă ajungeți să aveți experiența Sfintei Liturghii și a împărtășirii cu Trupul și Sângele Domnului Iisus Hristos, veți ajunge să trăiți cu adevărat toate dorurile de Dumnezeu.”

(Duhovnicia – dulce povară, pp. 252-253)

„Maica Domnului a știut că S-a sălășluit în pântecele ei Dumnezeu, Care i-a curățit întreaga făptură. Nu mai era necesar să meargă la templu să aducă jertfă pentru curățire, fiind îndumnezeită de această prezență. A fost însă o confirmare a stării ei de feciorie, la care suntem chemați cu toții, măcar o dată la patruzeci de zile, spovedindu-ne și, apoi, împărtășindu-ne, cu pregătirea necesară, în toate cele patruzeci de zile, cât mai des.”

(Predică la Întâmpinarea Domnului, Catedrala Mitropolitană, Cluj-Napoca, 2022)

„Prin inima noastră trebuie să curgă Sângele Domnului nostru Iisus Hristos. Facem noi această transfuzie măcar duminica, pentru ca Dumnezeu să ajungă în toate colțurile ființei noastre și să pătrundă până la despărțitura dintre trup și suflet, așa cum spunem în canonul de la Sfânta Împărtășanie?”

(Logos, vol. I, p. 277)

„Să nu ne mulțumim cu fărâmiturile anafurei, ci să vrem să mâncăm Pâinea cea vie, Care este Hristos Însuși, și, dacă noi nu suntem vrednici, vrednic este Dumnezeu să ni Se împărtășească Trup și Sânge.”

(Logos, vol. I, p. 200)

„Oare nu Se plimbă Dumnezeu, la fiecare Sfântă Liturghie, în răcoarea Duhului? Nu vine oare Dumnezeu, la fiecare Sfântă Liturghie, în chip de pâine și vin, Trup și Sânge, și ni Se înfățișează?”

(Amvon, vol. I, p. 115)

„Când vă împărtășiți cu Trupul și Sângele Mântuitorului Hristos, să fiți încredințați că Dumnezeu, așa cum S-a întrupat sălășluindu-Se în pântecul Fecioarei Maria, Se sălășluiește și în ființa noastră și devenim purtători de Dumnezeu sau teofori.”

(Amvon, vol. I, p. 433)

„În rugăciunea de taină a preotului, pentru el însuși, în încheiere spune: *«Tu ești Cel ce aduci și Cel ce Te aduci, Cel ce primești și Cel ce Te împarți, Hristoase Dumnezeule»*... El este! El este în toată Liturghia, prin noi, toți cei ce suntem de față, căci noi suntem Trupul Lui... La Epicleză, ne rugăm să vină Duhul Sfânt peste noi și peste aceste daruri de pâine și vin, care vor deveni Trupul și Sângele Domnului Iisus Hristos. Dar noi ce devenim? Trupul mistic al Domnului, spun teologii. Nu știu dacă înțelegem acest lucru, poate nici nu trebuie să-l înțelegem prin cuvinte, ci prin trăire. Să știi că la Liturghie nu-ți mai aparții, cuvintele Sfântului Ioan Gură de Aur devenind epicleza ta: *«Tu ești Cel ce aduci și Cel ce Te aduci, Cel ce primești și Cel ce Te împarți, Hristoase Dumnezeule»*...”

(Predică la a doua zi de Paști, Mănăstirea Nicula, 09.04.2018)

„Atunci când ai experiența iubirii, dacă trăiești intens acest sentiment, îți dorești ca persoana iubită să te cuprindă cu totul, să nu mai existe, să existe doar ea. E doar o imagine pe care v-o dau ca să înțelegeți ce înseamnă Liturghia, Epicleza, ce înseamnă Dumnezeu, pe Care nu L-am văzut vreodată, spune Evanghelia, dar Care există în noi, Care suntem noi, însă doar prin El, fără a I ne substitui, fiindcă El ne vrea dumnezei prin har și co-părtași la Împărăția Lui și la comuniunea Sfintei Treimi.”

(Predică la a doua zi de Paști, Mănăstirea Nicula, 09.04.2018)

„Sângele nostru e sânge primenit, sânge curățat, sânge sfințit, nu doar prin jertfă și rugăciune, cât mai ales prin amestecare, covârșitoare, cu Sângele Domnului nostru Iisus Hristos.”

(Logos, vol. I, p. 45)

„*«Cel ce M'a văzut pe Mine L-a văzut pe Tatăl» (In 14, 9). Noi, creștinii, Îl vedem pe Dumnezeu. Vai!, dacă nu-L vedem în timpul Sfintei Liturghii, când spunem: «Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu (...). Beți dintru acesta toți, acesta este Sângele Meu» (Mt 26, 26-28)! Și o și facem! Cum să nu ne îndulcim cu Domnul nostru?»*

(Predică la a doua zi de Paști, Mănăstirea
Nicula, 9.04.2018)

„Am credința că pe noi toți, care ne împărtășim dintr-o Pâine și dintr-un Potir, ne-a unit Dumnezeu unul cu celălalt prin împărtășirea Aceluiași Sfânt Duh, iar prin venele noastre trupești, prin toate fibrele ființei noastre, curge Sângele Domnului nostru Iisus Hristos, care ne leagă pentru veșnicie, nădăjduim, în Împărăția Lui.”

(M'am vrut vouă...!, p. 77)

„Împărtășirea cu Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos este o mare taină, o mare binecuvântare și un mare dar: să-L cuprinzi pe Cel Neîncăput, Trup și Sânge, în făptura ta plăpândă, neputincioasă!”

(Logos, vol. I, p. 591)

„În Sfânta Liturghie trăim o stare de sfințenie, ca dar al lui Dumnezeu. El Însuși ni S-a dăruit nouă, Trup și Sânge, revărsându-Se în adâncul ființei noastre. Vrednicia nu este a noastră, este a lui Dumnezeu, Care Se dăruiește. Înainte de a-L iubi noi pe Dumnezeu, «*El ne-a iubit întâi*» (1 In 4, 19). Deci înainte de a ne dori și a cere împărtășirea cu Dumnezeu, El ne dorește și vine să ni Se împărtășească nouă.”

(*Amvon*, vol. I, p. 44)

„*Iată, Eu stau la ușă și bat; de-Mi va auzi cineva glasul și va deschide ușa, voi intra la el și voi cina cu el și el cu Mine*» (Ap 3, 20). Dumnezeu vrea să mănânce împreună cu omul, să stea la masă cu el, ceea ce am făcut noi când am săvârșit Sfânta Liturghie. Și nu doar am stat la masă cu El, ci S-a lăsat mâncat, pentru că aceasta este iubirea, să te lași absorbit, «*mâncat*» de celălalt, însușit de celălalt.”

(*Logos*, vol. I, pp. 180-181)

„La Sfânta Liturghie, înainte să ne împărtășim, turnăm în vinul care s-a prefăcut în Sângele Domnului Hristos apă fierbinte. Așadar, când Îl bem și-L mâncăm pe Dumnezeu, El este fierbinte, fiindcă Dumnezeu așa S-a dăruit, deplin, fierbinte, pentru noi și pentru mântuirea noastră. Trebuie să răspundem și noi asemenea, credința noastră să fie intensă, fierbinte, foc care arde. Dacă vom fi căldicei, ne spune Dumnezeu: «*am să te vărs din gura Mea*» (Ap 3, 16).”

(Logos, vol. I, pp. 675-676)

„Cuvintele au suflet, iar cu ele ar trebui să ne purtăm așa cum se poartă îngerii cu Maica Domnului», scria Mitropolitul Bartolomeu. Am văzut că au suflet. Din cuvinte s-a născut Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie. Cuvintele au suflet: din cuvintele rostite s-au făcut Trup și Sânge Sfintele Taine, merindea vieții veșnice.”

(Logos, vol. I, p. 235)

„Liturghia pe care noi o săvârșim pe pământ continuă în cerul lui Dumnezeu; de aceea rostim la final: *«Înalță-Te peste ceruri, Dumnezeule, peste tot pământul slava Ta!»* (Ps 56, 5).

(*Amvon*, vol. IV, pp. 344-345)

**RUGĂCIUNEA:
ADIERE DE VÂNT LIN,
ARDERE DE TOT**

„Rugăciunea coboară în sufletul omului odată cu lumina crepusculară a amurgului și-i pătrunde în minte cu primele raze ale zorilor:”

(Monografia Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului” Nicula, p. 54)

„Rugăciunea adoarme și trezește sufletul, ea îl hrănește și-i oglindește viața.”

(Monografia Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului” Nicula, p. 54)

„Rugați-vă lui Dumnezeu și spuneți-I că nu vă puteți ruga. Simplul fapt că-I spuneți lui Dumnezeu, în fața icoanei, «Doamne, nu mă pot ruga!», este o rugăciune. Ce este rugăciunea? Un dialog între tine și Dumnezeu. În momentul în care I-ai spus că nu te poți ruga, deja ai intrat în dialog cu Dumnezeu, deja te-ai rugat.”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 88)

„Și munca poate să fie o rugăciune,
pentru că mintea poate să se roage.”

(Duhovnicia..., p. 168)

„Dacă faptele noastre izvorăsc din
credință, ele sunt o rugăciune înaintea
lui Dumnezeu, primită, împlinită.”

(Logos, vol. I, p. 143)

„Părinții care au ajuns la rugăciunea
inimii – care este o lucrare isihastă –
au trecut, mai întâi, prin experiența
rugăciunilor lungi.”

(Duhovnicia..., pp. 211-212)

„Noi am învățat că rugăciunea
trebuie spusă, însă rugăciunea trebuie
trăită.”

(Duhovnicia..., p. 183)

„Când inima se roagă, atunci cu adevărat ne rugăm.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 108)

„O inimă zdrobită poate iubi mai mult, o inimă zdrobită se poate ruga mai intens.”

(Duhovnicia..., p. 194)

„Cântecul nostru de leagăn era suspinul mamei în rugăciune.”

(Logos, vol. I, p. 43)

„Dumnezeu este oricând disponibil să ne asculte rugăciunea și să ne hrănească din mâna Lui.”

(Amvon, vol. III, p. 187)

„Să Îi cerem lui Dumnezeu să simtă ceea ce simțim noi, să vadă ceea ce vedem noi, să creadă ceea ce credem noi. Însăși Întruparea Domnului nostru Iisus Hristos este certitudinea că Dumnezeu ne înțelege, că Dumnezeu «a intrat în pielea noastră». Așadar, cred că Dumnezeu acceptă dialogul.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 175)

„O călugăriță în vârstă mi se plângea: «Părinte, nu știu ce să mă mai fac! În mănăstire este rânduială statornicită: trei sute de metanii, șase sute de închinăciuni, trei catisme din Psaltire, câte un paraclis zilnic și acatistul sfântului căruia îi port numele, pe lângă rugăciunile de obște de la biserică, de aproape 8 ore... Mă duc la lucrul câmpului și sap, și sap, și mă opresc câteodată și ridic ochii către cer și zic: Doamne, vino mai aproape de mine! Și lucrez mai departe». Ochii ei erau plini de lacrimi, iar eu sunt sigur că, acolo, la sapă, Dumnezeu era foarte aproape de ea, pentru sufletul ei curat și sincer.”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 72)

„Dumnezeu Se poate naște în sufletele noastre foarte ușor: și printr-un gest, și printr-o ridicare a ochilor către cer, și printr-un murmur de rugăciune, și printr-o lacrimă.”

(„Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 71)

„Maica Domnului este cea care ne descoperă rugăciunea inimii, pentru că a ajuns să se liniștească prin rugăciune, fără să mai rostească cuvinte; a ajuns să se roage dincolo de buze, cu mintea și inima ei.”

(Amvon, vol. II, p. 152)

„Rugăciunea, dintotdeauna și pentru totdeauna, va face minuni, și cu cei necredincioși și răi, și cu cei neascultători, și cu cei care nu Îl au pe Dumnezeu!”

(Amvon, vol. III, p. 320)

„Sunt momente în care Dumnezeu trebuie să intervină în viața noastră imediat, foarte prompt, ca să ne salveze dintr-o anumită împrejurare, și nu întârzie. Dar mai important este să ne rugăm, îndelung și stăruitor, pentru împlinirea cererilor cu adevărat valoroase și eterne!”

(Amvon, vol. II, pp. 124-125)

„Să nu vă limitați numai la rugăciunea de fiecare zi, ci să o faceți de fiecare clipă. De câte ori Îl chemi pe Dumnezeu în viața ta, El vine! De câte ori Îl chemi mai aproape de tine, El vine mai aproape de tine! De câte ori Îl chemi să fie în casa ta, la lucrul tău, Dumnezeu îți împlinește rugăciunea!”

(Amvon, vol. II, pp. 83-84)

„Rugăciunea și slujbele sunt vehiculele care ne duc pomenirile înaintea lui Dumnezeu, fie că-i amintim pe cei morți, fie că ne rugăm pentru cei vii. Eficiența acestor pomeniri este argumentată de Mitropolitul Bartolomeu prin evocarea episodului prezentat de Evanghelistul Luca în Evanghelia sa: *«Pomenește-mă, Doamne, când vei veni întru Împărăția Ta! [...] Adevăr îți spun Eu ție: Astăzi vei fi cu Mine în Rai!»* (Lc 23, 42-43).”

(Bătrânul cărturar și tânărul mitropolit: Bartolomeu Valeriu Anania, p. 224)

„Rugându-ne pentru celălalt, îl cuprindem în ființa noastră.”

(Logos, vol. I, p. 81)

„Spunea un părinte că, atunci când îi este dor de cineva, îl pomenește la rugăciune și îi trece dorul. Iată o soluție! Mitropolitul Bartolomeu o tratează literar, scriind: *«Când brațele mele nu pot ajunge la cei mie dragi, întotdeauna îi voi îmbrățișa printr-o rugăciune...»!*”

(Amvon, vol. III, p. 45)

„A dăruii duhovnicește înseamnă, în primul rând, rugăciune. Rugăciunea este cel mai mare dar al lui Dumnezeu pentru om, fiindcă, prin rugăciune, noi vorbim cu El. Este cel mai mare dar al omului pentru Dumnezeu, fiindcă-I facem bucurie, chemându-L în viața noastră. Așadar, în zilele deosebite din viața noastră, să ne dăruim unii altora și să-I dăruim lui Dumnezeu, în chip duhovnicesc, întâi de toate, rugăciunea noastră.”

(*Amvon*, vol. III, p. 491)

„Rugăciunea este convorbire cu Dumnezeu, întâlnire cu El, comuniune cu El. Dumnezeu vrea să Se întâlnească cu noi, doar să ne dorim și noi, din tot sufletul, să ne întâlnim cu El. «*Adânc pe adânc se cheamă în vuietul cascadelor Tale!*» (Ps 41, 7). *Adâncul* Dumnezeirii Își dorește să Se întâlnească cu *adâncul* neputinței în care zace omul lipsit de vedere.”

(*Logos*, vol. I, pp. 528-529)

„Toate rugăciunile pe care le facem au ca scop unirea cu Hristos.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 319)

„Să fim flăcări vii, de rugăciune și de pocăință. Iar dacă rugăciunea noastră va avea reverberații în cer, în mila Lui cea mare și pentru smerenia noastră, pentru umilința și realismul nostru, Dumnezeu ne va înălța și ne va repune în starea pe care ne-a pregătit-o în Împărăția Lui.”

(Amvon, vol. I, pp. 488-489)

„Starea de trezvie este starea rugătorului, a celui care se roagă neîncetat. Trezvia odihnește! Te odihnește, pentru că te ține în relație permanentă cu Dumnezeu.”

(Amvon, vol. I, pp. 112-113)

„Dumnezeu, văzând smerenia și pocăința vameșului (Lc 18, 13), i-a iertat păcatele și i-a dat har: darul rugăciunii. Rugăciunea este darul lui Dumnezeu. Sfântul Apostol Pavel spune că noi nu știm să ne rugăm, Duhul lui Dumnezeu Se roagă în noi *cu suspinuri negrăite* (Rm 8, 26). Aceasta este adevărata stare de rugăciune: vameșul și-a lovit pieptul, inima, s-a prihănit pe sine și suspina și Duhul lui Dumnezeu suspina în el... Dumnezeu celor smeriți le dă har (Iac 4, 6), harul rugăciunii, Dumnezeu Însuși rugându-Se în ființa lor. El să Se roage în inima mea, în ființa mea, cu mult suspin!”

(Predică la Duminica vameșului și a fariseului, Șimleu Silvaniei, 13.02.2022)

„Să stăruim în rugăciune nelimitat, nesfârșit. Însăși viața noastră trebuie să devină o ardere de tot...”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 57)

„Să-L chemați și să-L căutați pe Dumnezeu în adierea de vânt lin. Așa trebuie făcută rugăciunea noastră.”

(Amvon, vol. II, p. 163)

„Oare Îi cerem noi lui Dumnezeu să ne dea vederea ca să-L vedem pe El, ca orbul din Ierihon? Îndată ce l-a vindecat, primul chip pe care l-a văzut în viața lui a fost chipul lui Dumnezeu-Fiul. Aceasta este prioritatea rugăciunii noastre: să-L vedem pe Dumnezeu.”

(Logos, vol. I, pp. 529-530)

HARUL – CONLUCRAREA OMULUI CU DUMNEZEU

„Fără voința ta, harul lui Dumnezeu nu lucrează. Harul lui Dumnezeu face totul, dar fără tine nu poate să facă nimic, deci trebuie să accepți și să conlucrezi cu harul, prin tot ceea ce ești dator să faci bun și frumos.”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 85)

„Ne mântuim prin harul lui Dumnezeu, dar la care se adaugă și fapta, iar fapta noastră trebuie să fie în relație cu Dumnezeu și revărsată asupra semenului, împlinind Scriptura: *«Așa să lumineze lumina voastră înaintea oamenilor; încât ei să vadă faptele voastre cele bune și să-L slăvească pe Tatăl vostru Cel din ceruri»* (Mt 10, 33).”

(Logos, vol. I, p. 46)

„Fiecare moment pe care îl trăiești te învață cum să te porți. Dacă întâmpini o problemă pe care o poți depăși cu puterile tale, care sunt de la Dumnezeu, atunci crezi, lupți și o depășești: înseamnă că Dumnezeu lucrează în tine. Dar dacă este peste puterile tale, atunci Îl lași pe Dumnezeu să facă. Tu te rogi și aștepti și lucrurile se rânduiesc cum nici nu poți gândi... Însă întâi vei trece prin iad – în general, așa se întâmplă –, dar nu trebuie să intervii. Trebuie să aștepti și să-L lași pe Dumnezeu să lucreze, altfel, riști luând hotărâri care te pot costa o viață întreagă...!”

(„Fiule...”, p. 43)

„Voia lui Dumnezeu se arată nu printr-un semn exterior – în general, nu trebuie să le luăm în seamă pe cele exterioare, pentru că ele sunt foarte înșelătoare. Să nu așteptați semn, că *«semn nu se va da...!»* (Mt 12, 39). Este ceva lăuntric care îți va spune, în urma rugăciunii, a insistenței tale către Dumnezeu. Dumnezeu știe să-ți răspundă, să-ți spună ce să faci. Se poate întâmpla să lucreze prin alți oameni, să-ți trimită pe cineva, iar trimisul cel mai autentic e duhovnicul.”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, pp. 43-44)

„Trebuie să ne trăim viața după voia lui Dumnezeu, astfel încât să ajungem ca viața noastră să devină viața Lui, și viața Lui să fie viața noastră.”

(Logos, vol. I, p. 249)

„Cu Dumnezeu și imposibilul poate deveni posibil.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 195)

„Toate virtuțile pe care le-am lucrat vor fi desăvârșite prin harul lui Dumnezeu.”

(Amvon, vol. IV, p. 562)

„Să ne identificăm efectiv cu Domnul nostru Iisus Hristos, cu viața Lui, cu voia Lui, ajungând să spunem, ca Sfântul Apostol Pavel: *«m'am răstignit împreună cu Hristos; și nu eu sunt cel ce mai trăiesc, ci Hristos este Cel ce trăiește în mine»* (Ga 2, 20).”

(Logos, vol. I, p. 638)

„Starea duhovnicească bună este aceea când te lași în voia lui Dumnezeu, la dispoziția Lui și-I spui, în rugăciunea ta, nu punctual că-mi trebuie un anumit lucru, ci: *«Doamne, miluiește-mă!»* sau *«Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine, păcătosul!»*

(Logos, vol. I, p. 490)

„Răbdarea este mucenicia vremurilor pe care le trăim noi astăzi. Să răbdăm cu folos și să-i dăm răbdării sens duhovnicesc, să socotim că e o condiție cerută de Dumnezeu: *«cel ce va răbda până la sfârșit, acela se va mântui»* (Mt 24, 13). Atunci răbdarea va lucra în ființa noastră în așa măsură încât ne vom sfinți viața. Mucenicia care ni se cere nouă este de toată ziua, de toți anii pe care ni i-a lăsat Dumnezeu să-i trăim.”

(Predici, vol. I, pp. 135-137)

„Un creștin adevărat care se clădește pe sine după voia lui Dumnezeu, n-o poate face decât pe structura de rezistență a Sfintei Cruci. Noi înșine suntem chip al Sfintei Cruci, pe această verticală și orizontală, pe care Dumnezeu a clădit atunci când a luat țărână din pământ și l-a făcut pe om.”

(Logos, vol. I, pp. 655-656)

„Dragi tineri, să nu vă anulați vocația, pentru că este harul lui Dumnezeu sădit în noi, vocația noastră se înscrie în planul lui Dumnezeu, Care are o lucrare specială cu fiecare.”

(Logos, vol. I, p. 41)

„Ultima treaptă a virtuților oricărui om, cea care bate la ușa Raiului și o și deschide, este smerenia.”

(Amvon, vol. IV, p. 218)

„Dacă Îi aparții lui Dumnezeu, dobândești mântuirea. Ce altceva înseamnă mântuirea dacă nu libertate deplină?! Când conlucrăm cu Dumnezeu, El ajunge să fie Stăpânul nostru, dar în maximă libertate, pentru că El ne iubește și vrea să-L iubim, și nu se poate iubi decât în libertate. Libertatea este nimbul de strălucire al iubirii, fiindcă omul se poate dezvolta, poate crește cu adevărat doar atunci când iubește.”

(Logos, vol. I, p. 457)

„Credința creștină ortodoxă nu anulează personalitatea omului, ci, dimpotrivă, o întregeste, o face deplină, adevărată.”

(*Amvon*, vol. III, p. 141)

„Dacă vom crede în așa măsură încât să avem certitudinea că Dumnezeu există și El este viața noastră, atunci se vor mântui copiii noștri și ne vom mântui și noi.”

(*Predici*, vol. I, p. 137)

„Fapta trebuie să izvorască din credință. Munca noastră de zi cu zi, toată grija noastră, copiii noștri, familia noastră trebuie să fie fapte ale credinței. Astfel, vor fi tot atâtea rugăciuni împlinite de Dumnezeu, iar munca noastră va deveni o binecuvântare, grijile nu ne vor mai copleși, iar purtarea de grijă față de cei dragi va fi o lucrare duhovnicească, dumnezeiască.”

(*Logos*, vol. I, pp. 143-144)

„Ce înseamnă smerenia? Înseamnă să fii sincer cu tine însuși, să fii sincer cu celălalt de lângă tine și, bineînțeles, să fii sincer cu Dumnezeu.”

(*Amvon*, vol. III, p. 141)

„Să luăm aminte la ochii plecați ai vameșului. Ochii plecați înseamnă smerenia, adică recunoașterea păcatelor. Nu putem să ne ridicăm ochii înaintea lui Dumnezeu! Să ne batem în piept, adică să ne lovim inima, pentru că *«din inimă ies: gândurile rele, ucideri, adultere, desfrânări, hoții, mărturii mincinoase, defăimări»* (Mt 15, 19-20).”

(*Amvon*, vol. I, p. 489)

„Doar atunci când ne înrobim lui Dumnezeu devenim cu adevărat liberi, pentru că Dumnezeu este Cel care, creându-ne din iubire, ne-a dăruit libertatea, liberul arbitru.”

(*Logos*, vol. I, p. 456)

„Credința adevărată, mântuitoare, presupune să fim mulțumitori și recunoscători. Nu ni se cuvine nimic. Să fim mulțumitori pentru tot ce ne-a dat Dumnezeu, pentru viața noastră și pentru perspectiva Împărăției cerurilor.”

(Predică la Duminica celor zece leproși,
Parohia Iris, Cluj-Napoca, 16.01.2022)

„Dumnezeu este pe primul loc, urmează familia și, apoi, școala vieții, viața noastră de zi cu zi, care nu ne cruță și în care trebuie să ne clădim pe noi înșine și să învățăm, permanent, să avem discernământ, adică o atitudine cuminte, echilibrată, duhovnicească, sfântă, în ceea ce-l privește pe semenul nostru.”

(*Amvon*, vol. III, p. 113)

„Fecioara Maria, în momentul acceptării și asumării planului dumnezeiesc, a grăit «*Iată, roaba Domnului. Fie mie după cuvântul tău!*» (Lc 1, 38). Rob al lui Dumnezeu înseamnă o calitate, un privilegiu, o demnitate, ce ne aduce mai aproape de Maica Domnului, care a înțeles, cu adevărat, ce înseamnă să fii rob al lui Dumnezeu.»

(Predici, vol. III, p. 241)

„Ca să devenim cu adevărat liberi, trebuie să-I aparținem lui Dumnezeu.”

(Logos, vol. I, p. 455)

„Dumnezeu ne-a dat libertate – libertatea de conștiință, de simțire, de acțiune –, pe care trebuie să o punem în lucrare, în așa fel încât să ajungem oameni adevărați, ceea ce înseamnă, de fapt, sfinți, mai mult, dumnezei prin har.”

(Logos, vol. I, p. 284)

**RĂSTIGNIȚI:
CRUCEA SUFERINȚEI MÂNTUIE**

„Este foarte multă suferință în lume și nu trebuie să rămânem indiferenți. Credem, poate, că oamenii suferă și din cauza lor, își fac viața amară sau nu duc o viață echilibrată. Preasfințitul Vasile avea un cuvânt: «*Tot omu-i un suflet!*». Să aveți conștiința că tot omul e un suflet, toți oamenii au un suflet, deci să nu-i judecați prea aspru, căci nu știți ce e în sufletul lor. Să-i priviți ca pe făptura lui Dumnezeu și să ajutați cât puteți.»

(*Duhovnicia – dulce povară*, p. 59)

„Suntem datori să ne implicăm în viața celorlalți. Poate nu în mod direct, pentru că agresăm adesea, ci ducând suferința și necazul lor în fața lui Dumnezeu. Aceasta înseamnă rugăciunea pentru celălalt, credința «*lucrătoare prin iubire*» (Ga 5, 6). Nu este suficientă o credință botezată, ci e nevoie de o credință lucrătoare prin iubire.»

(*Logos*, vol. I, p. 153)

„Dacă vă privesc atent și dacă vă priviți unii pe alții, nu trebuie să vă vorbesc despre suferință. Cel puțin în ultima vreme, orice gest pe care îl face omul este un gest de suferință și de disperare. Chiar gesturile necugetate și care ne deranjează ascund suferința.”

(„Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 78)

„Păcatul este suferință și pentru suflet, și pentru trup. Dumnezeu întâi îi iartă slăbănogului din Capernaum păcatele și după-aceia îi tămăduiește boala (Mc 2, 1-12), ceea ce arată clar că pătimirea slăbănogului era pricinuită de păcat!”

(„Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 78)

„Și a te ruga este o suferință, dacă te străduiești cu adevărat să te rogi.”

(*Amvon*, vol. I, p. 587)

„Căutarea lui Dumnezeu poate deveni o suferință profundă, tânjirea după Dumnezeu sau dragostea doare! Așadar, și oamenii pe care îi vedem noi foarte senini, cumiți, și cărora nu le lipsește nimic, cu siguranță, în interiorul lor au o suferință, chiar dacă ar fi cea a dragostei.”

(*Duhovnicia...*, p. 189)

„Suferința unei inimi, care este și cea mai mare suferință a lumii în care trăim, este lipsa iubirii. Din lipsa iubirii s-au născut și războaiele, și bolile. Suntem atacați în ce este mai scump și mai sfânt: dragostea. Pentru că Dumnezeu este dragoste, ne iubește și ne cere tuturor să-I răspundem pe măsură.”

(Logos, vol. I, p. 594)

„Dacă vrem să fim fericiți, să ieșim din depresie, să scăpăm de deznădejdea care a cuprins această lume, trebuie să credem că se va împlini cu noi, cu fiecare, ceea ce Dumnezeu a rânduit pentru noi!”

(Amvon, vol. II, p. 113)

„Credința se amplifică în suferință. Oamenii, atunci când le este bine, uită ușor de Dumnezeu sau își aduc aminte foarte rar de El. În schimb, atunci când sunt în suferință, se apropie tot mai mult de El.”

(Bătrânul cărturar și tânărul mitropolit: Bartolomeu Valeriu Anania, p. 126)

„Chiar dacă noi resimțim dureros, în ființa noastră, intervenția lui Dumnezeu, cu siguranță că Dumnezeu ne vrea binele.”

(Duhovnicia - dulce povară, p. 195)

„Răspunsul Mântuitorului Iisus Hristos în cazul orbului din naștere este foarte greu de pătruns: s-a născut orb pentru a se vedea în el lucrarea lui Dumnezeu (In 9, 3). Greu de pătruns, însă izvor de luminare și mângâiere: ori de câte ori nu înțelegem, nu găsim răspuns, ori cauza unei suferințe sau a unui necaz, să știm că Dumnezeu lucrează în viața noastră și lucrează în chip minunat.”

(Logos, vol. I, p. 742)

„O împărăție trebuie câștigată, iar lupta trebuie dusă cu asalt! Așadar, nu doar să ne bucurăm că suntem ispitiți, ci cu atât mai mult ar trebui să ne aruncăm noi în luptă, ca, izbândind, să dobândim.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 187)

„Suferința trebuie să fie mântuitoare, să vindece sufletul. În acest fel trebuie să vedem îngăduirea bolii asupra neamului omenesc: dacă Dumnezeu o îngăduie, înseamnă că ne vrea vindecat sufletul. Iar noi, dacă vom căuta să ni-l vindecăm, vom ajunge să ne mântuim, devenind făptură nouă, în calitate de cetățeni ai Împărăției lui Dumnezeu.”

(Predică la Duminica celor zece leproși,
Parohia Iris, Cluj-Napoca, 16.01.2022)

„Sunt oameni care au dobândit o anumită experiență duhovnicească și nu-I cer lui Dumnezeu eliberarea din încercare, din război, sau din boală, ci Îi cer răbdare.”

(*Duhovnicia – dulce povară*, p. 193)

„Ori de câte ori se întâmplă să trecem prin boală, prin suferință, prin necaz, dacă reușim să avem gândire duhovnicească, dacă intrăm în logica lui Dumnezeu, lucrurile se rezolvă. Dacă nu se rezolvă, înseamnă că este necesar ca noi să ne schimbăm, să facem mai mult, să ne sfințim viața. Știm prea bine că răbdarea, suferința, boala sfințesc viața, dacă sunt asumate.”

(Logos, vol. I, p. 149)

„Ce să vă spun despre suferință? Că este o binecuvântare? Da, este o binecuvântare, pentru că ne apropie de Dumnezeu și ne face să-l înțelegem și pe celălalt de lângă noi.”

(„Fiule...”!, p. 78)

„Suferința omului a devenit suferința lui Dumnezeu, de aceea spune Mântuitorul Iisus Hristos: *«întrucât nu ați făcut unuia dintr’acești foarte mici, nici Mie nu Mi-ați făcut»* (Mt 25, 45).”

(*Amvon*, vol. I, p. 535)

„Jertfa pe care o cere Mântuitorul este inima curată și înfrântă, este mintea curată și luminată, este opțiunea permanentă de a-I sluji lui Dumnezeu, de a-L urma pe El. Pe Dumnezeu nu-L poți urma decât luându-ți crucea suferinței acestei vieți.”

(*Amvon*, vol. I, p. 20)

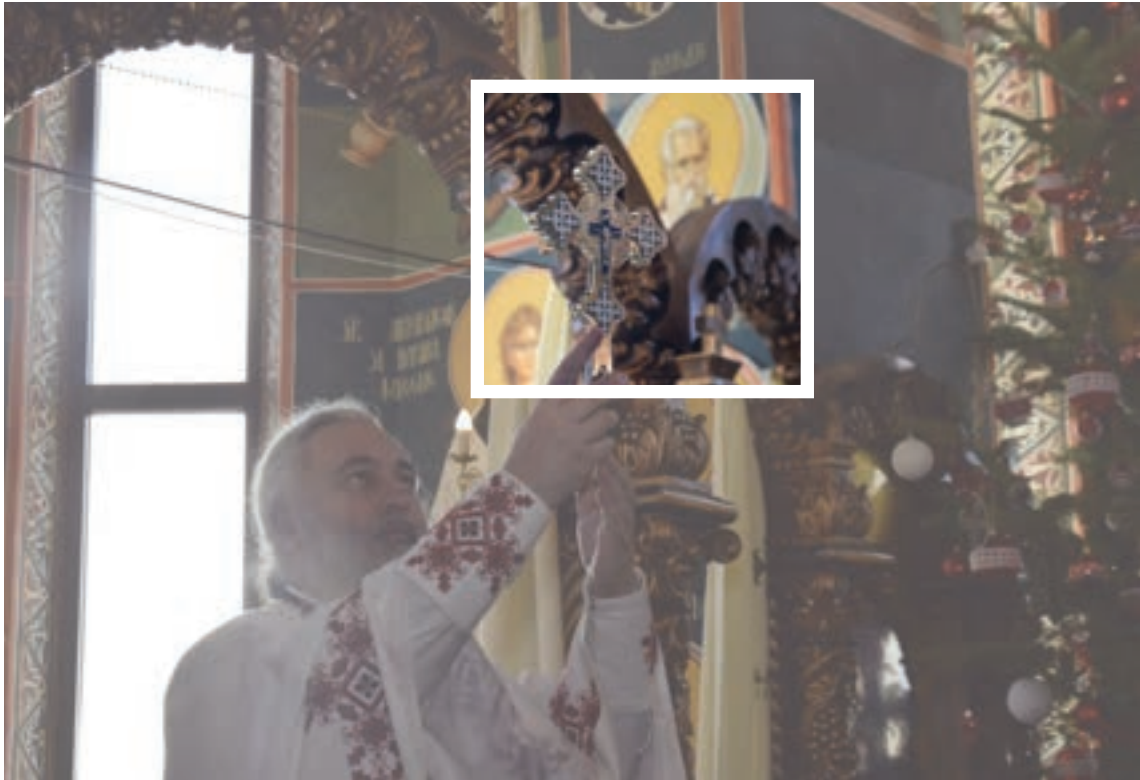
„Dumnezeu cunoaște suferința: Fiul Său, Mântuitorul Iisus Hristos, S-a întrupat, a devenit asemenea nouă, așadar, împreună-pătimitor cu noi, compătimitor. Dar Dumnezeu are nevoie de compătimirea noastră? Are! Însă compătimirea de care are nevoie Dumnezeu se numește dragoste, iar dragostea, dragii mei, doare!”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 244)

„Ce este suferința? Nu ne-a arătat Hristos prin Jertfa de pe Cruce? Doar că suferința noastră e relativă și prea o scoatem în evidență, prea o arătăm oamenilor, prea ne plângem de ea. Dacă ne comparăm cu Cel fără de păcat, Care S-a răstignit pe Cruce, atunci ce valoare are suferința noastră? Dacă noi n-am fi pricinuitori ai suferințelor noastre prin păcate, prin fapte rele, asemănarea cu Iisus Hristos în suferință ne-ar sfinți și ferici.”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, pp. 78-79)

„Suferința este o binecuvântare. Nu este altă cale, dragii mei. Calea iubirii înseamnă Jertfa Crucii. Crucea, așa cum o vedem, prin structura ei, leagă pământul de cer și cerul de pământ. Și leagă și pe orizontală, brațele rămân deschise pe lemnul Crucii, țintuite, dar deschise. Iar ele cuprind lumea întreagă, pe noi, oamenii și, apoi, întreg universul...”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 248)

„Suntem răstigniți pe verticală, în drumul nostru către Dumnezeu, ca parte, ca mădulare ale Bisericii. Biserica trăiește această stare, care, de altfel îi este definitorie: Iisus Hristos este în stare de jertfă permanentă, pe Masa Sfântului Altar, Trup și Sânge, cu Care ne împărtășim. Pe orizontală, de asemenea, trebuie să ne lăsăm răstigniți pentru celălalt de lângă noi, pentru aproapele nostru care suferă.”

(Logos, vol. I, p. 653)

„Sfânta Cruce nu este doar un obiect sfânt pe care îl venerăm, ci înseamnă acțiune, viață, chiar dacă prin ea s-a produs moartea. Sfânta Cruce e o lucrare duhovnicească pe care trebuie s-o împlinim. Ea este așezată de obicei pe înălțimi, nu doar pe turla bisericii, ci și pe munți înalți, pe piscuri, fiindcă înseamnă un orizont, o perspectivă, perspectiva vieții noastre, fără să ne gândim atât la suferință, cât la însăși viața noastră ca urcuș: la orizont, ne așteaptă Sfânta Cruce, în fapt, Însuși Dumnezeu răstignit pe ea, ceea ce înseamnă Iisus Hristos cu brațele deschise.”

(Logos, vol. I, pp. 654-655)

„SFINTELE, VOUĂ, SFINȚILOR!”

„Sfinții s-au făcut asemenea lui Dumnezeu, au ajuns să fie dumnezei prin har, prin harul lui Dumnezeu, și au găsit odihnă în locașurile cele veșnice, de-a dreapta lui Dumnezeu-Tatăl, împărățind împreună cu Mântuitorul nostru Iisus Hristos.”

(Amvon, vol. I, p. 16)

„A-ți lua crucea și a urma Domnului presupune renunțare la tine însuși! Sfinții n-au mai trăit pentru ei înșiși, ci au trăit pentru Dumnezeu, pentru Hristos și pentru Biserica Lui.”

(Amvon, vol. I, p. 25)

„Datorită sfinților avem noi, astăzi, posibilitatea să ne numim creștini și să arătăm acest lucru: avem biserici, nu în catacombe, ci pe înălțimi; avem cărți de învățătură creștină și moștenim o sfințenie fără seamăn în Biserica noastră! Datorită sfinților putem să ne rugăm și să-L mărturisim pe Dumnezeu în libertate.”

(Amvon, vol. I, p. 25)

„Să nu spunem niciodată că nu se poate! Se poate, ne-o demonstrează sfinții!”

(Amvon, vol. I, p. 32)

* Slujire în lavra Pecerska

„Sfinții au fost oameni de nota 10. La Dumnezeu, se excelează! Sfinții sunt cei care au excelat în viața duhovnicească; sunt cei care au trăit poruncile dumnezeiești cu toată ființa lor; sunt cei care, la poruncile dumnezeiești, au adăugat har peste har și putere peste putere.”

(Amvon, vol. I, p. 22)

„Dacă L-am lăsa pe Dumnezeu să lucreze în viața noastră cu adevărat, chiar dacă, de multe ori, resimțim durere în ființa noastră, finalul este unul fericit, mântuitor, desăvârșit, pentru că Dumnezeu ne spune, peste veacuri, că ne vrea sfinți și ne îndeamnă: «Fiți sfinți, că sfânt sunt Eu, Domnul, Dumnezeul vostru!» (Lv 19, 2)”.

(Amvon, vol. I, p. 34)

„Suntem învățați că noi, oamenii de pe pământ, suntem Biserica luptătoare, iar sfinții din cer formează Biserica triumfătoare. Deci, dacă Părinții spun că fără Biserică nu există mântuire, ea nu există nici fără sfinți. Cei care nu cred în sfinți, mai ales în Maica Domnului, riscă mântuirea, pentru că ei nu fac parte din Biserica luptătoare și riscă să nu facă parte nici din Biserica triumfătoare, din Biserica sfinților!”

(Amvon, vol. I, p. 38)

„Sfinții ne demonstrează că viața noastră pământească trebuie să devină un pridvor al vieții celei de veci.”

(Amvon, vol. I, p. 37)

„Dacă oricum răbdăm, să nu răbdăm degeaba, iar răbdarea noastră să ne fie osândă! Răbdarea trebuie să fie mântuitoare, iar noi putem străluci mai mult decât sfinții de altădată. Mucenicia care ni se cere nouă este o mucenicie continuă.”

(Amvon, vol. I, p. 336)

* Slujire la slujba de canonizare a Sfântului Ioan Iacob Hozevitul, Hozeva

„Citiți viețile sfinților români și veți descoperi conștiințe religioase și demnitate națională de excepție, modele vii – sfinții nu sunt morți, ei viază – pentru neamul românesc ortodox, de azi și dintotdeauna!”

(Amvon, vol. I, p. 63)

„A-ți lua crucea și a urma Domnului presupune renunțare la tine însuși! Sfinții n-au mai trăit pentru ei înșiși, ci au trăit pentru Dumnezeu, pentru Hristos și pentru Biserica Lui.”

(Amvon, vol. I, p. 25)

„Sfinții ne demonstrează că viața noastră pământească trebuie să devină un pridvor al vieții celei de veci.”

(Amvon, vol. I, p. 37)

„Sfinții noștri români sunt nădejdea vie în fața lui Dumnezeu că nu vom pieri ca neam!”

(Predici, vol. III, p. 286)

„Trupul este o cruce, care trebuie să fie purtată! Dacă însă reușești să ți-l stăpânești, să ți-l sfințești, să ți-l îndumnezeiești, nu numai că lași în urmă sfinte moaște, ci moștenești Împărăția lui Dumnezeu. Trup și suflet! Aceasta pentru că în Împărăția lui Dumnezeu nu se poate ajunge numai suflet, trebuie s-ajungi întreg!”

(Amvon, vol. I, p. 20)

„Sfinții români, marii anonimi ai neamului nostru, și-au sfințit viața în smerenie, în discreție, în cuminenție, în rânduială, în credință dreaptă, ei cunoșteau credința pe dinlăuntru, adică își trăiau credința și au știut s-o transmită.”

(Logos, vol. I, p. 44)

„Să-i iubim pe sfinți, să-i prețuim, să-i cinstim, să cerem mijlocirea lor și să ne agățăm de mâna lor, încredințați fiind că ei ne vor duce pe o cale bătătorită, cea pe care au mers ei, iar între sfinți sunt moșii și strămoșii noștri...”

(Logos, vol. I, p. 48)

„Sfântul Atanasie Todoran nu și-a cruțat bătrânețile pentru credința lui dreaptă în Dumnezeu și pentru dragostea de neam. S-a jertfit, ca noi, urmașii urmașilor lui, să avem moștenire, pentru veșnicie, credința ortodoxă străbună, dar și identitatea noastră națională, două coordonate ce închipuie Sfânta Cruce: orizontala este identitatea noastră, iar verticala, credința noastră, care ne duce la Dumnezeu. Așa rămânem în echilibru: pe orizontală, dacă ne păstrăm identitatea, iar pe verticală, dacă avem perspectiva cerului, ceea ce înseamnă o credință adevărată, dreaptă, mântuitoare.”

(Logos, vol. I, p. 381)

„Dimineață m-am întâlnit cu un sfânt, care mi-a sărutat mâna și mi-a zis «*Dragu' mamii*». Noi toți ne-am întâlnit astăzi cu toți sfinții lui Dumnezeu, care ne-au sărutat nu doar mâinile, ci și fruntea, obrazii, și ne-au grăit duios, fiindcă un sfânt nu poate să fie decât duios cu frații lui mai mici. Nu poate decât să iubească, pentru că L-a iubit pe Dumnezeu într-atât încât a reușit să fie asemenea Lui, din dragoste. Dragostea este cea care reușește să scoată tot răul din noi, să spele păcatele și să ne sfințească viața.”

(*Logos*, vol. I, pp. 28-29)

„Să-i căutăm pe sfinți în calendare, sinaxare, pictați pe fresce și icoane... Să-i căutăm însă și în neamul nostru, în sângele nostru, în noi înșine! Adică noi înșine să devenim o șansă pentru Biserica noastră și pentru țara noastră. Atâta timp cât am fost botezați în numele Sfintei Treimi, avem potențialul de a deveni sfinți.”

(*Logos*, vol. I, p. 25)

„Sfântul Mare Mucenic Dimitrie nu ne-ar spune astăzi să murim, precum el, ci să trăim pentru Hristos și pentru aproapele. Nu ne-ar cere să ne lăsăm capetele retezate pentru credința noastră, ci să rămânem cu capul pe umeri. Vom reuși doar dacă ne vom iubi unul pe altul.”

(Predica la Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Catedrala Mitropolitană, Cluj-Napoca, 2021)

„Când înalță, de pe Sfântul Disc, Agnețul, Trupul Domnului Hristos, provocat fiind de diacon, prin cuvintele «Să luăm aminte», preotul spune: «Sfintele, vouă, sfinților». Cine sunt sfinții? Cei care, cu frică de Dumnezeu, cu credință și cu dragoste, se apropie de Sfântul Potir și se împărtășesc cu Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos.”

(Logos, vol. I, p. 701)

„Din troparul Sfântului Dimitrie Basarabov aflăm că în el s-a mântuit omul plăsmuit după chipul lui Dumnezeu, întreg Adamul. Noi suntem plămădiți după chipul lui Dumnezeu și trebuie să ne mântuim în felul sfinților. În fiecare dintre noi se poate recapitula întreaga umanitate. Omul mântuit trage după el neamuri întregi, tot neamul omenesc. Așa cum Mântuitorul nostru Iisus Hristos, prin Jertfa de pe Cruce, a mântuit întregul neam omenesc din robia păcatului și a morții, să ne asumăm și noi întreaga făptură.”

(*Amvon*, vol. III, pp. 372-373)

**BISERICA: NOI, TRUPUL LUI HRISTOS,
ÎN TINDA RAIULUI**

„Mergerea la Ierusalim a Mântuitorului nostru Iisus Hristos ne descoperă că trebuie să parcurgem și noi acest traseu spre Ierusalim, spre templu, înțelegând spre biserică, prin Biserică, pentru a ne răstigni și a învia dimpreună cu El, pentru a face cu adevărat parte din Trupul Lui îndumnezeit și a ajunge în Împărăția Sa.”

(Predică la Întâmpinarea Domnului, Catedrala Mitropolitană, Cluj-Napoca, 2022)

„Avem nevoie de concret, de palpabil, atunci, trebuie să apelăm la Dumnezeu în formă concretă, iar forma concretă o găsim în Biserica Lui.”

(*Duhovnicia – dulce povară*, p. 222)

„Orice lucru, când e pentru Dumnezeu și pentru Biserică, nu se poate să nu se împlinească, să nu se desăvârșească.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 302)

„Biserica înseamnă sfinți, comunitatea și comuniunea sfinților. Mă auziți, adesea, spunând la Sfânta Liturghie: «*Sfintele, vouă, sfinților*», în traducerea Mitropolitului Bartolomeu. Adică Sfintele Taine, care vi se dăruiesc vouă, sfinților, dumneavoastră tuturor. Atunci facem parte adevărată și integrantă din Biserică, când suntem sfinți. Și doar atunci putem primi Trupul și Sângele Domnului Hristos, și, totodată, să facem parte din El, din Potir, prin țesătura pe care Maica Domnului a lucrat-o în sine, înțelegând prin aceasta Întruparea Domnului nostru Iisus Hristos.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 105)

„Biserica, fiind deasupra timpului, pe care îl transcende, nu poate să se adapteze la vremurile pe care le trăim, mai ales în ceea ce privește păcatul. Va căuta soluții și mijloace să convingă că Dumnezeu este *Același, ieri, azi și în veci* (Evr 13, 8)! Va milita pentru curăția morală, cu conștiința că păcatul degradează ființa umană și numai o viață în conformitate cu poruncile dumnezeiești o poate salva!”

(„*Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...!*”, p. 195)

„Biserica este Trupul lui Hristos, dar trup din ființa Maicii Domnului. Noi toți suntem mădulare în parte (1 Co 12, 27) ale Trupului mistic al Domnului Hristos și formăm Biserica. Ceea ce înseamnă că suntem rudenie cu Maica Domnului. Mai mult, atunci când Maica Domnului I-a împrumutat Domnului Iisus Hristos trup din trupul ei, sânge din sângele ei, I-a dăruit trup din trupul nostru și sânge din sângele nostru!”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 104)

„Biserica înseamnă Potirul din care noi ne împărtășim, dar, în același timp, noi suntem Biserica.”

(*Duhovnicia – dulce povară*, p. 104)

„Orice lucru, când e pentru Dumnezeu și pentru Biserică, nu se poate să nu se împlinească, să nu se desăvârșească.”

(*Duhovnicia – dulce povară*, p. 302)

„Rugăciunea Domnului Hristos «ca toți să fie una» (In 17, 21) trebuie să se plinească în fiecare dintre noi, cei ce suntem Biserica Sa.”

(*Logos*, vol. I, p. 748)

„Biserica îi pregătește pe credincioșii ei, în fiecare clipă, pentru eshaton, sfârșitul lumii, judecându-i prin duhovnic și tămăduindu-i prin el, prin preoți, prin slujbe.”

(Logos, vol. I, p. 12)

„Doar în Biserică ne găsim rostul și sensul adevăratei vieți, doar în Biserică, ne regăsim pe noi înșine, ne vedem în adevărata noastră identitate. Doar oglindindu-ne în ochii lui Dumnezeu, putem să ne vedem cine suntem cu adevărat, iar ochii lui Dumnezeu nu îi găsim decât în Biserică!”

(Amvon, vol. I, p. 651)

„Cine nu e ortodox riscă mântuirea. Eu cred în Ortodoxie și în Biserica noastră și aș vrea ca toată lumea să devină ortodoxă.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 54)

„Biserica este cea care adună, nu neapărat între zidurile ei, ci mai degrabă în conștiința ei, suferința acestei lumi, bucuriile și necazurile oamenilor, viața lor.”

(Amvon, vol. IV, p. 302)

„Biserica este și școală, unde învățăm adevărul, este și spital, unde se vindecă sufletele și, în consecință, și trupurile, este și un cămin de bătrâni, căci observăm că la biserică merg mulți bătrâni.”

(Logos, vol. I, p. 64)

„Biserica are acest rost extraordinar într-o comunitate, într-o țară: să păstreze echilibrul. Sigur că echilibrul este Însuși Dumnezeu, El le ține pe toate, întreg Universul.”

(Bătrânul cărturar și tânărul mitropolit: Bartolomeu Valeriu Anania, p. 196)

„Biserica o preînchipuie pe Maica Domnului, pentru că în pântecul ei este Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Cel care Se jertfește perpetuu pe masa Sfântului Altar și care, prin Sfintele Taine, ni-L oferă pe Duhul Sfânt.”

(Amvon, vol. III, p. 122)

„În biserică, Dumnezeu îți vorbește, stă de vorbă cu tine față către față, și Se adresează ție personal și spune: *«Fiule sau fiică, sunt aici ca să te dezleg de neputințele pe care le ai!»*”

(Amvon, vol. I, p. 410)

„Să simtă oamenii că suntem o familie și suntem casnicii lui Dumnezeu.”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 146)

„Cât de important este să trăim în biserică, unde să auzim cuvântul lui Dumnezeu, să ne întâlnim cu El, să-L vedem și El să ne vadă, unde să ne cheme la El, aproape de El, în intimitatea Lui, unde să ne vorbească și să ne binecuvânteze! Dumnezeu este prezent în biserică, în casa Lui.”

(Amvon, vol. I, p. 411)

„Biserica trebuie să se îngrijească și de văduve, și de orfani, și de bolnavi, dar menirea ei și a slujitorilor ei, cea dintâi și cea mai importantă, este sfințirea credincioșilor; în vederea mântuirii lor!”

(Amvon, vol. III, p. 533)

„În biserică se respiră un alt fel de aer. Este adierea Duhului Sfânt...”

(Logos, vol. I, p. 695)

„M-am bucurat să văd multe copii ale Icoanei făcătoare de minuni de la Nicula în bisericile noastre de peste hotare; românii care s-au înstrăinat nu și-au uitat credința. Iar Biserica nu a stat cu mâinile în sân! Dacă românii noștri au plecat, cu milioanele, și Biserica s-a dus după ei, astfel încât avem mitropoliți, episcopi, preoți nenumărați care slujesc Biserica lui Dumnezeu și pe români, ca să îi țină uniți și să se simtă acasă măcar în biserică.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 98)

„La Nicula, le cunoșteam și locul unde stăteau în biserică sau locul unde stăteau sub copacii din incintă, când făceam slujbele afară. Când nu-l vedeam pe careva, era o problemă pentru mine: știam că a pățit ceva.”

(„Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu..”!, p. 146)

„În Biserică, fiecare om este o persoană unică și irepetabilă. Iar pentru acea persoană unică și irepetabilă, Iisus Hristos S-a răstignit. Există o legătură intimă între Dumnezeu și acea persoană. Doar în Biserică poți avea acest sentiment că trăiești cu adevărat, că existi, că ești cineva: ești fiul lui Dumnezeu, iar El te tratează ca atare.”

(Bătrânul cărturar și tânărul mitropolit: Bartolomeu Valeriu Anania, p. 206)

„În biserica Noului Testament, Dumnezeu nu este prezent doar ochi și inimă, ci este prezent Trup și Sânge, Dumnezeu întreg, Dumnezeu întrupat, taină negrăită.”

(*Amvon*, vol. III, p. 482)

„Se vrea să fie alungat Dumnezeu și din Biserică, transformând-o într-o societate de binefacere ori un mare spital. Se vrea să fie deviată de la rostul ei principal și absolut, acela de a-i călăuzi pe credincioși pe calea mântuirii. Da, Biserica alină și suferința, înțelege și necazul, pune și umărul, însă rostul său principal rămâne Dumnezeu și Împărăția Lui.”

(*Logos*, vol. I, p. 305)

„Biserica este scaldătoarea unde ne putem tămădui sufletește și trupește și unde se spulberă singurătatea. În biserică însă nu doar din când în când se coboară un înger ca să tulbure apa, ci Însuși Îngerul-de-mare-sfat, Domnul nostru Iisus Hristos Și-a făcut sălaș și El este permanent, precum auzim, în Vechiul Testament, la sfințirea templului lui Solomon: *«acolo vor fi ochii Mei și acolo va fi inima Mea pe'ntotdeauna»* (3 Rg 9, 3). Ochii lui Dumnezeu și inima Lui sunt în biserică. Mai mult, Trup și Sânge, Domnul nostru Iisus Hristos.”

(Logos, vol. I, p. 722)

„Dumnezeu Se purta în răcoarea, în boarea amurgului, prin grădina Raiului, ca să-l întâlnească pe Adam! Vedem, astăzi, această imagine în biserica noastră străbună, care se vrea o grădină sau o tindă a Raiului. Aici ne întâlnim cu Dumnezeu și vorbim cu El.”

(Logos, vol. I, p. 367)

„Fără Biserică nu există mântuire! Sfânta Scriptură pomenește, adesea, despre comunitatea ce trebuie să trăiască într-o comuniune desăvârșită, o singură *«turmă și un păstor»* (In 10, 16), *«un singur Domn, o singură Credință, un singur Botez, un singur Dumnezeu și Tată al tuturor; Care este peste toți și prin toți și-ntru toți»* (Ef 4, 5-6).”

(Amvon, vol. III, p. 463)

A scris în inimile noastre: Arhimandrit Dumitru Cobzaru

COMUNITATE ÎN COMUNIUNE: CHIPUL SFINTEI TREIMI

„Cele Trei Persoane, Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, trăiesc într-o comuniune desăvârșită de iubire, care trebuie să fie pecetea Bisericii noastre, chipul și asemănarea comunității creștine.”

(Amvon, vol. II, p. 30)

„În ziua Cincizecimii s-au botezat ca la trei mii de suflete, care au și devenit cea dintâi comunitate creștină, adică Biserica. Biserica și comunitatea creștină au rostul de a-l sfinți pe cel botezat, de a-l conduce spre Împărăția cerurilor.”

(Amvon, vol. I, p. 43)

„Nu putem trăi unul fără celălalt, așa am fost creați de Dumnezeu, persoane comunitare, trăind în comuniune unul cu celălalt, înțelegând că trebuie să ne asemănăm lui Dumnezeu Care este Treime de Persoane.”

(Logos, vol. I, p. 643)

„Trebuie să purtăm în noi întreaga umanitate, nu trebuie să excludem pe nimeni. Noi nu suntem aici numai pentru noi, știm cum lucrează Dumnezeu, prin smereniile noastre, în familiile noastre sau în societatea în care trăim.”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 57)

„Faptele noastre influențează, pozitiv sau negativ, destinul neamului din care ne tragem, al comunității în care a rânduit Dumnezeu să ne naștem și al întregului neam omenesc.”

(Amvon, vol. I, p. 211)

„Dumnezeu ni Se arată, ni Se descoperă, ni Se împărtășește atunci când trăim în comunitate și comuniune unul cu celălalt.”

(Amvon, vol. II, p. 486)

„Să nu ne bucurăm de unii singuri! Să ne bucurăm, întotdeauna, unul de celălalt; să ne bucurăm și să fim împreună cât mai mulți. Sfânta Scriptură ne învață că, unde sunt doi sau trei adunați în numele lui Dumnezeu, acolo și El este de față și, atunci, bucuria este cu adevărat deplină!”

(Amvon, vol. II, p. 164)

„Omul este, prin definiție, ființă comunitară; cel care se exclude comunității și comuniunii nu se mai poate numi om și te poți aștepta de la el la ce-i mai rău!”

(„Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 200)

„Dumnezeu, în legătura Sa cu omul, are în vedere și persoana, dar și întregul, întreaga făptură, întreaga comunitate. De aceea și noi suntem responsabili de aproapele nostru, căci nu ne putem mântui fără aproapele, nu putem fi fericiți, împliniți și întregi, cu adevărat, fără aproapele nostru!”

(Amvon, vol. I, p. 210)

„Duminica este ziua în care comunitatea creștină trebuie să se adune în biserică, ca să devină o comunitate euharistică, adică o comunitate în deplină comuniune, întreolaltă și cu Dumnezeu, Care vine, în chip tainic, dar real, pe Sfânta Masă, prin Trupul și Sângele Mântuitorului nostru Iisus Hristos.”

(Amvon, vol. I, p. 348)

„Împărăția lui Dumnezeu înseamnă comunitate. Comunitatea în comuniune a tuturor sfinților lui Dumnezeu!”

(Amvon, vol. I, p. 44)

„INIMĂ ÎN INIMA NEAMULUI MEU”

„Un lucru pe care noi îl moștenim printr-o *«genetică duhovnicească»* este că suntem cei dintâi chemați, fiindcă am fost încreștinați de Sfântul Apostol Andrei, cel întâi chemat. Istoria însăși ne învață că, în timp ce se forma, poporul român a devenit și creștin. Noi suntem născuți creștini, iar nu făcuți, așa cum mărturisim în Simbolul de credință.”

(*Predici*, vol. III, p. 25)

„Sufletul trupului acestei țări este credința noastră strămoșească. Mulțumită ei, avem astăzi o Duminică a tuturor Sfinților Români. Noi, astăzi, existăm ca țară, ca identitate românească, ca ființă românească, datorită acestor sfinți.”

(*Amvon*, vol. I, p. 74)

„Nici nu vă puteți închipui ce șansă mare am avut noi, poporul român, să ne naștem creștini, să fim ortodocși, din moși-strămoși, care au fost împreună-pătimitori cu Dumnezeu, iar Dumnezeu împreună-pătimitor cu ei, să avem Biserica, să-i avem pe preoți, să avem Sfânta Liturghie, toate Sfintele Taine.”

(Duhovnicia..., p. 252)

„Neamul nostru are la temelia lui Biserica, adică credința noastră strămoșească, și are sângele înnobilat de moșii și strămoșii noștri, care l-au vărsat pe această glie, apărând valorile eterne și lăsându-ne o moștenire de care noi trebuie să ținem cu dinții.”

(Amvon, vol. IV, p. 44)

„Sunt mulți sfinți români pe care îi moștenim. Ne bucurăm de sfințenia lor și de izbânda lor și ne străduim să le urmăm credința și faptele. Sângele lui Vodă Brâncoveanu și al fiilor lui, de pildă, a fost și rămâne roua care face să răsară, în pământul și neamul românesc, sămânța duhovnicească.”

(Predici, vol. III, p. 25)

„Dacă vrem să înviem neamul românesc, trebuie să ne lăsăm răstigniți. A conduce, în zilele noastre, fie Biserica, fie țara sau comunitatea, înseamnă să te jertfești cu adevărat având model pe Domnul nostru Iisus Hristos.”

(Logos, vol. I, p. 239)

„De ce să nu îndrăznim să spunem că prin sângele moșilor și strămoșilor noștri, care sunt sfinții lui Dumnezeu, noi deja aparținem veșniciei Lui.”

(Logos, vol. I, p. 45)

„Istoria noastră, a românilor, se împletește fericit cu credința noastră. Nu pot să-mi închipui și nu poate exista o carte de istorie a românilor fără elementul creștin. Dacă există un virtual scriitor al istoriei românilor care să excludă elementul creștin din istoria noastră, cred că nu are ce să pună între copertile cărții lui! Va fi o carte fără file, doar cu coperti!”

(Amvon, vol. I, pp. 72-73)

„Vodă Brâncoveanu, când a fost dus spre locul unde a fost decapitat, era desculț și a fost pus să treacă prin balta de sânge a fiilor lui. Este o imagine copleșitoare: el, călcând pe sângele fiilor lui, s-a lăsat pe sine însuși jertfit pentru neamul nostru și pentru credința noastră.”

(Logos, vol. I, p. 239)

„Conștiința națională și credința strămoșească, în măsura în care se vor contopi în ființa noastră, ne vor face pereni, nemuritori în această lume și veșnici în Împărăția lui Dumnezeu.”

(Logos, vol. I, p. 37)

„Mă doare sufletul și cum să nu mă doară? Mă doare sufletul pentru neamul meu! «Ce-i va folosi omului dacă va câștiga lumea întreagă, dar sufletul și-l va păgubi?» (Mt 16, 26). Ar trebui să ne doară sufletul pentru neamul nostru! De la Răsărit, ni se vrea sufletul; de la Apus, ni se vrea sufletul, pentru că ei nu au suflet...! Vor să câștige lumea întreagă, dar nu au suflet și vor sufletul nostru!”

(Amvon, vol. II, pp. 213-214)

„Am putea vedea România ca pe o femeie văduvă plângându-și fiii. Gândiți-vă câți fii ai României sunt în afara cetății?! Dar Dumnezeu este în stare să ne șteargă lacrimile, să ni-i învie pe fiii noștri, dacă nu pe cei de peste zări, pe cei care sunt aici, trezindu-i la realitate: să-și iubească țara, neamul, credința, Biserica.”

(Logos, vol. I, pp. 344-345)

„Doar atunci suntem oameni adevărați când știm să împletim dragostea față de Biserică cu dragostea față de neam.”

(Duhovnicia..., p. 133)

„Să ne amintim de toți românii, pentru că sunt sânge din sângele nostru, și să nu uităm cuvântul lui George Coșbuc, care afirmă și ne obligă: *«sunt inimă în inima neamului meu»*. Așa trebuie să simțim, fiecare în parte fiind inimă în inima neamului nostru.”

(Logos, vol. I, p. 208)

FAMILIA ESTE SFÂNTĂ, DUMNEZEIASCĂ

„Familia este dumnezeiască, este sfântă, își are originea în lucrarea lui Dumnezeu și în porunca Lui. Prin urmare, ea trebuie tratată ca atare, cu sfințenie.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 63)

„Chipul familiei trebuie să aibă în vedere întotdeauna chipul lui Dumnezeu.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 63)

„Căsătoria este o rezidire a omului! Ce s-a întâmplat la căderea protopărinților noștri, Adam și Eva, trebuie să reclădească cei doi miri, să facă în așa fel încât să ajungă în echilibrul pe care Dumnezeu l-a vrut pentru om. Ființa omenească trebuie să se restaureze și să se rezidească.”

(Amvon, vol. IV, p. 56)

„Teama soției de bărbat înseamnă teama de a nu-i răni iubirea. Iar iubirea soțului pentru soție trebuie să fie ca iubirea lui Hristos pentru Biserică (Ef 5, 25).”

(Duhovnicia – dulce povara, p. 64)

„În ceea ce privește fecioria în sine, ea nu este și nu trebuie să fie doar o calitate a trupului, ci trebuie să fie și o calitate a minții și a inimii.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 21)

„Căsătoria, comuniunea dintre două persoane, care este și trebuie să fie întemeiată pe comuniune de iubire, precum este comuniunea desăvârșită de iubire din sânul Sfintei Treimi, are menirea de a-și dori, a râvni, a munci, a se clădi pe ea însăși, și pentru această lume, dar, mai cu adevărat, pentru Împărăția lui Dumnezeu.”

(Logos, vol. I, p. 52)

„Dumnezeu poate înveșnici dragostea oamenilor ca ea să treacă dincolo de mormânt, ceea ce noi ne dorim pentru toate familiile creștine.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 68)

„Cel mai important este să ne mântuim, să ne ajutăm unii pe alții în viața de familie să dobândim Împărăția cerurilor.”

(Duhovnicia – dulce povară, pp. 45-46)

„Căsătoria trebuie înțeleasă în acest duh: doi oameni își unesc destinele, pentru a se ajuta în a-și sfinți viața, pentru a se mântui și pentru a se desăvârși. Acesta este rostul căsătoriei!”

(Amvon, vol. III, p. 77)

„Trebuie să avem o atenție sporită față de familie, deoarece, în acest fel, umanitatea poate propăși.”

(*Duhovnicia – dulce povară*, p. 60)

„Și în biserica familiilor noastre trebuie să Se sălășluiască Dumnezeu și, în amurg, atunci când îngenunchem la rugăciune, să ne întâlnim cu El, să-I vorbim și să-I ascultăm voia.”

(*Amvon*, vol. IV, p. 90)

„Dacă familia dispăre sau este deteriorată de păcatele acestei lumi, pe care le știm și care sunt evidente, atunci, în fapt, se atentează la temelia societății umane.”

(*Duhovnicia – dulce povară*, p. 60)

„Familia creștină trebuie să se raporteze la familia Sfântului Ioan Botezătorul în mai multe privințe. Cea dintâi este cea a vieții laolaltă a celor doi părinți, Zaharia și Elisabeta: o viață de cumințenie, trăite în rugăciune neîncetată, intensă, cu dor după Dumnezeu, dar, în același timp, cu dorință arzătoare ca Dumnezeu să le ridice blestemul în care era considerată a fi o familie ce nu avea copii. Al doilea lucru este acela că un copil trebuie să fie rodul rugăciunilor părinților. Al treilea lucru este că pruncul Elisabetei s-a umplut de Duhul Sfânt încă în pântecul maicii lui fiind.”

(Amvon, vol. III, p. 121)

„Trebuie să ne dăm seama că, prin nașterea de prunci, o familie devine împreună-lucrătoare cu Dumnezeu. El este Cel care dă viața.”

(*Duhovnicia – dulce povară*, p. 75)

„Este foarte important ca omul să se nască într-o familie cuminte, într-o familie adevărată și, mai mult decât orice, într-o familie credincioasă.”

(*Amvon*, vol. III, p. 331)

„Am avut marele dar de la Dumnezeu să mă nasc într-o familie credincioasă și cuminte. A fost prima comunitate care m-a format. În același timp, am avut parte de comunitatea euharistică, pentru că niciodată nu ne-am dezlipit de Biserică: toată familia participa la slujbe, de la cel mai mare până la cel mai mic, în fiecare duminică și sărbătoare.”

(„Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 19)

„În familia mea, nu exista dimineață în care noi, copiii, să nu ne rostim rugăciunile, iar apoi, să nu luăm agheasmă și anafură. Tot așa, nu era voie să se stingă candela. Uleiul era la rație, dar candela trebuia să ardă! Iar rânduiala era: cine vedea primul că pâlpâie să se stingă, era dator să o primenească numaidecât. Toate acestea și multe altele au clădit în mine și în frații mei imaginea unei familii adevărate, cuminte, credincioase.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 87)

„Mama, ca să ne determine să strângem masa, ne spunea: «*Copii, câtă vreme stăm noi la masă, Maica Domnului stă în genunchi și se roagă. Dacă nu strângeți masa, rămâne mai departe în genunchi.*» Când terminam de mâncat și ne-o închipuim pe Maica Domnului stând mai departe în genunchi, strângeam repede masa! Este o imagine duioasă, pe care mama a reușit să o pună în sufletul nostru.”

(Logos, vol. I, pp. 197-198)

„Femeile creștine sunt, prin excelență, cele care Îl propovăduiesc pe Dumnezeu astăzi, ele sunt apostolii vremurilor noastre. Cine alta dacă nu mama este prima care sădește în copiii ei credința în Dumnezeu? Cine alta dacă nu mama este cea care împreunează mâinile copiilor ei la rugăciune?”

(Predică la Duminica Mironosițelor, Aluniș, 15.04.2016)

„A spune «mamă» unei ființe este un lucru sacru, sfânt, dumnezeiesc. De asemenea, a spune «tată», «bunic» sau «bunica» sunt lucruri sacre, o moștenire pe care ne-au lăsat-o strămoșii noștri, sfinții noștri, și pe care trebuie să o transmitem mai departe intactă.”

(Logos, vol. I, p. 26)

„Femeile creștine, imitându-le pe femeile mironosițe, nu se tem, nici ele, de nimeni și de nimic, să stea în preajma Domnului nostru Iisus Hristos. Și au nădejde și ele că, într-o zi, îngerul lui Dumnezeu va prăvăli piatra de pe inima soților și a copiilor lor, care nu vor să creadă în Dumnezeu sau să-I urmeze Lui.”

(Predică la Duminica Mironosițelor, Aluniș, 15.04.2016)

„Familia nu este altceva decât martiriul timpurilor pe care le trăim. Este locul unde, zi de zi, se moare pentru Hristos și pentru dreptate. Zi de zi!”

(Amvon, vol. I, p. 42)

„Iubirea și răbdarea în căsătorie trebuie să meargă până la martiriul! De altfel, în slujba cununiei, găsim această «avertizare»: *«Sfinților Mucenici, care bine v-ați nevoit și v-ați încununat, rugați-vă Domnului să se mântuiască sufletele noastre»*. Am întrebat adesea: *Ce este mai bine: o mamă divorțată sau o mamă martiră?*”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 197)

„Mamelor și soțiilor creștine, să nu vă-însăimântați și să credeți mai departe, așa cum ați crezut până acum! Să-L iubiți pe Dumnezeu mai departe, așa cum L-ați iubit până acum, asemănându-vă femeilor mironosițe! Să nu vă însăimântați, că Dumnezeu va trimite pe îngerul Său, așa cum a făcut pentru femeile mironosițe, și va ridica piatra de la ușa mormintelor din familiile dumneavoastră.”

(Amvon, vol. I, p. 688)

„Familia în sine este o cruce, care trebuie purtată cu demnitate și cu responsabilitate, deopotrivă de bărbat și de femeie.”

(Amvon, vol. I, p. 667)

„Să îngenunchem ca tatăl din Evanghelie, să-L rugăm pe Dumnezeu pentru noi și pentru fiii noștri, pentru fiii acestui neam creștin, să-ndepărteze duhul muțeniei și al surzeniei, să ne scoată din necredință la credință, iar din îndărătnici să ne facă supuși și smeriți.”

(Amvon, vol. I, pp. 205-206)

„*«Nimic să nu-I faci Dreptului Aceluia»* (Mt 27, 19). Poate că această frază ar trebui să fie un leitmotiv pentru mironosițele femeii din lumea noastră, care să se îngrijească și pentru copiii, și pentru bărbați, și pentru toți cei care le înconjoară, ca nimic rău să nu I se întâmple Dreptului Aceluia, adică Mântuitorului nostru Iisus Hristos, Care este agresat tot mai mult în lumea aceasta.”

(Logos, vol. I, p. 714)

„*«Luați, mâncați, acesta este Trupul Meu.» «Beți dintru acesta toți... acesta este Sângele Meu»* (Mt 26, 26-27). Atât legătura noastră duhovnicească, dintre părinții și fiii duhovnicești, cât și viața de familie trebuie să se întemeieze pe aceste cuvinte și fapte ale Mântuitorului Hristos. Dacă membrii familiei nu reușesc să trăiască epicleza devenirii lor, atunci nu rămân în unitate, nu reușesc să se împlinească, să se desăvârșească.”

(Amvon, vol. I, pp. 459-460)

„LĂSAȚI COPIII SĂ VINĂ LA MINE”

„Nașterea unui prunc poate fi o șansă pentru mântuirea omenirii!”

(*Predici*, vol. IV, p. 2)

„Pruncii trebuie să se nască prin rugăciune fierbinte către Dumnezeu, să fie închinați și dăruiți lui Dumnezeu, să nu ni-i facem nouă dar!”

(*Amvon*, vol. II, pp. 243-244)

„Copiii îi aduc pe părinți la biserică!”

(*Duhovnicia – dulce povară*, p. 398)

„Fecioara Maria a fost crescută în credință, în adevărul legii și în iubirea dumnezeiască, fiind închinată Templului, la vârsta de trei ani. Foarte puțini părinți sunt dispuși să-și dăruiască propriii copii lui Dumnezeu!”

(*Amvon*, vol. II, p. 77)

„Mi se pare că o biserică în care nu este gălăgie – făcută de copii, nu de adulți! – nu este vie.”

(*Amvon*, vol. I, p. 189)

„Dacă vreți să-i aveți pe copiii dumneavoastră oameni adevărați, deplini, desăvârșiți, vegheați la educația lor și cereți sprijinul lui Dumnezeu, respectiv al Bisericii și, mai direct, al preotului duhovnic.”

(*Amvon*, vol. I, p. 412)

„*«Lăsați copiii să vină la Mine și nu-i opriți»* (Mc 10, 14), spune Domnul nostru Iisus Hristos, adică lăsați-i să vină la biserică și, chiar dacă n-au prea multă răbdare, lăsați-i să fie în mijlocul nostru, în timp ce ne rugăm, și să se împărtășească cu Trupul și Sângele Domnului nostru Iisus Hristos.”

(*Amvon*, vol. II, p. 222)

„Cu toții doriți să vă odihniți, să vă regăsiți, să vă împliniți în copiii pe care i-ați adus pe lume. Aceasta Își dorește și Dumnezeu: să Se odihnească în omul pe care l-a zidit!”

(Amvon, vol. I, p. 24)

„Așa cum copiii plătesc păcatele părinților, tot așa copiii beneficiază și de binecuvântarea părinților și de faptele lor bune.”

(Amvon, vol. II, p. 210)

„Să nu vă doriți pentru copiii voștri slava pământească. Ea duce la marginea prăpastiei, a lepădării de Dumnezeu. Să fiți mame asemenea Maicii Domnului având conștiința că Dumnezeu i-a adus pe copiii voștri din neființă la ființă pentru slava Lui cerească. Să îi creșteți ca fii ai lui Dumnezeu. În măsura în care fiii noștri, atât trupești, cât și duhovnicești, devin fiii lui Dumnezeu, sunt și ai noștri!”

(Amvon, vol. I, p. 645)

„Copiii trebuie să fie aici, în biserică, chiar dacă se mai joacă sau își pierd răbdarea și chiar dacă ne-o pierdem și noi, odată cu ei...”

(Amvon, vol. I, p. 299)

„Să vă doriți ca fiii dumneavoastră să fie copiii lui Dumnezeu. Dacă nu-i educați să fie fiii lui Dumnezeu, nu vor fi nici fiii dumneavoastră! Doar dăruindu-I înapoi Celui de la Care i-ai primit, îi vei avea și tu. Doar dăruind lui Dumnezeu înapoi ceea ce ți-a dat – «*Ale Tale, dintru ale Tale, Ție Ți le aducem de toate și pentru toate!*» –, te vei putea bucura și tu, la rându-ți!”

(*Amvon*, vol. I, p. 635)

„Neamul românesc a avut și are mame sfinte, care au dus o viață sfântă, care și-au purtat cu demnitate crucea vieții, care au știut să își educe copiii în credință, care au știut, la rându-le, să nască sfinți!”

(*Amvon*, vol. II, p. 144)

„Trebuie să fim responsabili de cuvintele pe care le rostim. Sfânta Scriptură ne spune că vom da seamă de orice cuvânt pe care l-am rostit vreodată. Să avem grijă mai ales în ceea ce-i privește pe copii: cuvintele noastre, ale părinților, se întrupează în copilașii noștri.”

(*Logos*, vol. I, pp. 235-236)

„Ortodoxia «*seduce*» mai ales prin Liturghie. Copiii trebuie să participe, să-i determinăm, să-i convingem, să-i îndrăgostim de Sfânta Liturghie. Liturghia te maturizează încă de copil, dacă reușești să te integrezi.”

(Duhovnicia – dulce povară, pp. 361-362)

„Copiii trebuie implicați în viața Bisericii, la nivelul lor, și răbdați în biserică, și la Liturghie, chiar dacă plâng, chiar dacă sunt năzdrăvani sau umblă prin biserică.”

(„Fiule...”!, p. 137)

„Implicați copiii în viața liturgică a Bisericii. Există copii care slujesc la Sfântul Altar dimpreună cu preotul, precum și coruri de copii și alte activități.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 263)

„Copiii, chiar dacă se joacă în biserică, în inocența lor și în curățenia lor, sunt prezenți deplin.”

(Amvon, vol. IV, p. 43)

„Dacă putem face ceva pentru generațiile următoare, este să-L sădim pe Dumnezeu în ființa copiilor noștri, încă de când se nasc pe această lume.”

(Amvon, vol. III, p. 285)

„Trebuie să fim responsabili de cuvintele pe care le rostim. Sfânta Scriptură ne spune că vom da seamă de orice cuvânt pe care l-am rostit vreodată. Să avem grijă mai ales în ceea ce-i privește pe copii: cuvintele noastre, ale părinților, se întrupează în copilașii noștri.”

(Logos, vol. I, pp. 235-236)

„Atunci când ne închinăm icoanei sale, o îmbrățișăm pe Maica Domnului. O îmbrățișăm pentru sufletul nostru, dar și pentru copilașii noștri, care s-au înstrăinat de Dumnezeu și de Biserica Lui. Vor simți ei, dacă noi ne vom ruga! Orice copil simte când mama lui se roagă pentru el.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 98)

„Să vă învățați copiii credința cea adevărată, nu numai prin cărți colorate, ci și prin rugăciuni pe care le știm și noi din bătrâni. Extraordinara rugăciune *Înger, îngerășul meu* copiii o rostesc înaintea icoanei și, când îi vezi cu mâinile împreunate, te sensibilizează, te emoționează. Inima lor curată într-adevăr se apropie de inima nevinovatului Prunc, Care Se naște în Betleem.”

(*Amvon*, vol. II, p. 272)

„Maica Domnului este prototipul mamei creștine. Sunt Sfinți Părinți care spun că orice mamă trebuie să fie *născătoare* de Dumnezeu, adică să-L nască pe Dumnezeu în ființa copiilor ei.”

(*Amvon*, vol. II, p. 88)

„Înfățișare de înger au pruncii neprihăniți, cărora le și spunem, câteodată, că sunt îngerăși.”

(*Amvon*, vol. III, p. 401)

„Să avem nădejde că, dacă i-am crescut pe copilașii noștri sădindu-le credința cea adevărată, sădindu-L pe Dumnezeu în sufletul lor; chiar dacă vor fi sincope în viața lor, mai ales în tinerețile lor; cu siguranță că vor reveni și-L vor recunoaște pe Dumnezeu și se vor bucura de harul Lui.”

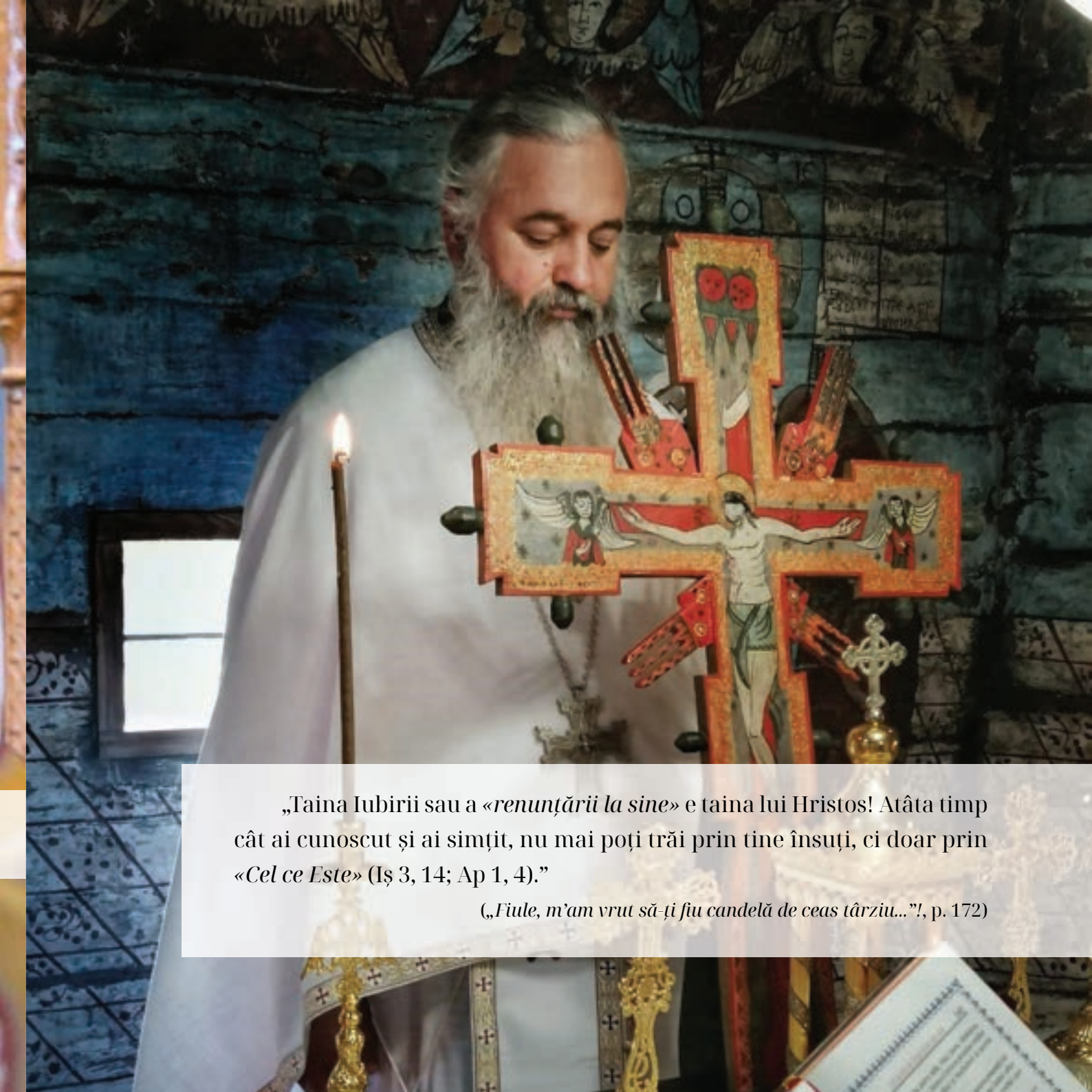
(*Amvon*, vol. III, p. 213)

TAINA IUBIRII E TAINA LUI HRISTOS

„Taina Iubirii sau a «renunțării la sine» e taina lui Hristos! Atâta timp cât ai cunoscut și ai simțit, nu mai poți trăi prin tine însuți, ci doar prin «Cel ce Este» (Is 3, 14; Ap 1, 4).”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 172)

„Să te călugărești din iubire față de Dumnezeu și de oameni, să te căsătorești din iubire față de oameni și de Dumnezeu...!”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”!, p. 21)

„A iubi înseamnă să nu-ți mai aparții! Dacă nu renunți la tine însuți când iubești, înseamnă că iubești egoist, te iubești pe tine însuți și dorești să fii iubit pentru tine, pentru a-ți fi ție bine, pentru ca tu să te-mplinești. Iubirea se dăruiește, renunță la sine până la a-ți da viața pentru celălalt.”

(Amvon, vol. I, p. 591)

„Trebuie să-I arăți lui Dumnezeu că-L iubești! Trebuie să-I demonstrezi că-L iubești! Această demonstrație se face mai ales prin aproapele.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 192)

„Sentimentele nu se trăiesc întâmplător, ele sunt o lucrare în timp, chiar o lucrare dumnezeiască. Nu-i o întâmplare că oamenii se cunosc și au sentimente reciproce. Ele trebuie însă așezate, puse pe făgașul lor firesc, neapărat în relație cu Dumnezeu. Cele mai multe probleme nu sunt cu omul de lângă tine, ci cu Dumnezeu, în Care, de fapt, nu crezi cu adevărat sau nu-L pricepi și nu te lași în voia Lui!”

(„Fiule, m'am vrut să-ți fii candelă de ceas târziu...”!, pp. 54-55)

„Prin puterea iubirii, reușim să biruim ispitele celui rău și chiar să-l alungăm din preajma noastră, deoarece el nu poate iubi.”

(Predici, vol. I, p. 201)

„La slujba cununiei folosesc, uneori, versurile unui cântec lumesc: *«Bună seara, iubito, te-aștept ca și când/numai dragostea noastră ar fi pe pământ/mai presus de măriri, de căderi, de cuvânt»*. Ce mare lucru să trăiești cu asemenea intensitate iubirea! Să nu fie în calea ei nicio slavă deșartă, funcție, avere, nimic! Să nu fie în calea ei păcatul, nici măcar cuvântul: când doi oameni se iubesc cu adevărat, este suficient să se privească, ei se intuiesc unul pe celălalt. Aceasta este cu adevărat dragostea după chipul Sfintei Treimi, Care este o comuniune desăvârșită de iubire.”

(Duhovnicia – dulce povara, p. 65)

„Doar atunci când iubești poți să rabzi și nedreptatea.”

(Amvon, vol. IV, p. 170)

„Cum să nu iubesc pe tată sau pe mamă, pe soț sau pe copii, pe rudeni, pe cel drag mie în lumea aceasta? Deși cuvântul este clar: nu mai mult decât pe Dumnezeu. Avem acest discernământ? Ne gândim dacă-L iubim mai mult pe Dumnezeu decât pe cel pe care-l avem vibrând în inima noastră?”

(*Amvon*, vol. I, p. 18)

„Când suntem neputincioși în a-l ajuta pe aproapele nostru, pe cel drag nouă, aflat în neputință, există soluție: dragostea, care se împărtășește prin rugăciune, cu credință în Dumnezeu.”

(*Logos*, vol. I, p. 101)

„Dragostea în sine doare. Nu simțiți așa? Ori de câte ori reușești să ai sentimente profunde pentru cineva, trăiești și teama că nu sunt împărtășite sau teama de a nu pierde această iubire ori de a nu răni iubirea celui alt.”

(*Duhovnicia – dulce povară*, p. 192)

„Prin Dumnezeu îl iubea pe tatăl lui. Prin Dumnezeu o iubea pe mama lui. Prin Dumnezeu îi iubea pe frații lui. Aceasta este adevărata iubire! Prin Dumnezeu iubim într-un mod desăvârșit, precum Dumnezeu desăvârșit este.”

(Tudor Claudiu Taloș (1994-2016). In memoriam, p. 122)

„Trebuie să ni-l însușim pe celălalt și să-l lăsăm să ne însușească. Iubirea înseamnă dăruire totală de sine: să renunți la tine în favoarea celuilalt, cuprinzându-l, la rându-ți. Domnul nostru Iisus Hristos și-a demonstrat-o deplin pe a Sa, răstignindu-Se pe lemnul Crucii, din dragoste pentru umanitate, pentru mântuirea ei.”

(Logos, vol. I, pp. 81-82)

„Parastasul sau rugăciunea pentru cei adormiți înseamnă răscumpărarea vremii iubirii neîmpărtășite. Dacă aveți suferința că nu v-ați împărtășit dragostea celor dragi, care nu mai sunt în lume, există această cale să transmiteți, să ardeți dragoste, împărtășindu-vă, la rândul-vă, de dragoste.”

(Logos, vol. I, p. 99)

„Parastasul nu este doar o exprimare a recunoștinței și a iubirii noastre, este și un eveniment, fiindcă el se resimte în cerul lui Dumnezeu, chiar dacă noi nu am făcut decât să aruncăm o «pietricică» în marele ocean al iubirii lui Dumnezeu. Aceasta este parastasul: o pietricică aruncată în oceanul iubirii lui Dumnezeu, care mișcă apa în forme de dragoste, cercul fiind o viziune a iubirii lui Dumnezeu față de noi, oamenii, și trebuie să fie și a noastră față de El și de semenii.”

(Cuvânt la parastas – IPS Bartolomeu, Catedrala Mitropolitană, Cluj-Napoca, 03.02.2021)

„Atunci când iubești și ești iubit, trăiești cu o frică permanentă de a nu răni iubirea celui care te iubește. Aceasta este frica din strigarea Arhanghelului Mihail și cea de la Sfânta Liturghie, când suntem chemați să stăm cu frică înaintea lui Dumnezeu.”

(Amvon, vol. I, p. 112)

„Trebuie să ne fie frică de Dumnezeu în sensul să nu-I rănim iubirea, El Însuși, Domnul nostru Iisus Hristos, fiind iubire răstignită pentru noi, rănindu-Se pe Sine pentru noi cu rana Crucii, până la moarte...”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 64)

„Când spun că mă doare sufletul, oare spun că mă doare Dumnezeu?”

(*Amvon*, vol. II, p. 212)

„Mă doare sufletul și nu vreau să nu mă doară! Când spun aceasta, mă gândesc la omul de lângă mine, la făptura omenească din care fac parte, la părinți, la frați, la fiii duhovnicești, la ucenici, mă gândesc la *«tot sufletul necăjit și întristat, care are trebuință de mila și ajutorul lui Dumnezeu»*.”

(*Amvon*, vol. II, p. 213)

„Dumnezeu ne-a creat din iubire pentru noi, nu pentru El Însuși, așa cum iubim noi în forme egoiste și narcisiste.”

(*Amvon*, vol. I, pp. 53-54)

„Dacă râvna noastră arde, Dumnezeu Se topește de dragoste pentru noi.”

(Predică la Sfântul Proroc Ilie Tesviteanul,
Mănăstirea „Mihai Vodă” Turda, 2020)

„Dragostea doare! De altminteri, vedem cum Dragostea întruchipată este răstignită. Cine este Dragostea? Este Însuși Dumnezeu. Iar Dragostea răstignită se află în spatele Sfintei Mese: e Crucea Domnului Iisus Hristos, de pe care niciodată nu lipsește trupul Său, pironit și însângerat. Aceasta este imaginea iubirii adevărate.”

(Duhovnicia – dulce povară, pp. 244-245)

„Vrednic este Dumnezeu să vină în întâmpinarea noastră și să ne sărute grumazul! Să fim și noi vrednici. Dacă suntem fii risipitori, să fim și părinți iubitori.”

(Logos, vol. I, p. 580)

„Iubirea are o stare dinamică și ea se consumă, dar niciodată nu se sfârșește, așa cum spunem când împărțim Sfântul Agneț, pentru că își are originea în Dumnezeu Cel veșnic, iar El este Iubire.”

(Amvon, vol. IV, p. 67)

„Dacă Dumnezeu a iubit atât de mult lumea, încât L-a trimis pe Unicul Său Fiu să fie răstignit pe lemnul Crucii, înseamnă că iubirea nu poate fi decât o iubire răstignită. Sfânta Cruce stă în centrul vieții noastre duhovnicești, ca să înțelegem că o iubire adevărată nu o poate evita, dimpotrivă, prin cruce se verifică! Iubirea se maturizează atunci când trecem prin suferință, prin încercări. Dumnezeu ne verifică dragostea. Iubirea Lui s-a verificat pe deplin.”

(M'am vrut vouă...!, p. 79)

„Dragostea răstignită este o dragoste smerită.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 249)

„Dumnezeu este împreună-pătimitor cu noi, să fim și noi cu El. Noi, copiii Lui, să ne lăsăm iubiți, dar să și iubim. Chiar dacă am fi ipocriți, îndrăznesc să vă spun acest cuvânt: să-I spunem lui Dumnezeu adesea că-L iubim, că viața noastră nu are niciun sens fără El, că fără El aducerea noastră din neființă la ființă nu-și împlinește rostul.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 250)

„Dacă Îl iubim pe Dumnezeu cu fapta, cu mintea și cu inima, întreaga ființă a omului I se dăruiește Lui, arde ca o flacără, ca un rug aprins, ajungând să se aprindă, în chip desăvârșit, de focul Dumnezeirii, al Sfintei și Dumnezeieștii Treimi.”

(Logos, vol. I, p. 585)

„Dumnezeu nu cere omului peste puterile lui, ci ceea ce Îi poate da: «Fiule, inima ta dă-mi-o mie!» (Pr 23, 26) Numai Dumnezeu este vrednic de inima noastră. De câte ori n-am fost dezamăgiți, atunci când ne-am dăruit inima altcuiva decât lui Dumnezeu! Dăruiți-I inima lui Dumnezeu și veți vedea că nu veți fi dezamăgiți!”

(Amvon, vol. II, p. 78)

„Dumnezeu ne vrea cu tot dinadinsul. Vrea și mintea noastră, vrea și lucrarea noastră, dar mai ales vrea inima noastră.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 192)

„Îmbrățișând, suntem îmbrățișați... Dreptul Simeon, primindu-L în brațe pe Pruncul Iisus, în fapt, el a fost primit în brațe. Ce înseamnă îmbrățișarea, această cuprindere? Nu poți cuprinde pe cineva dacă el însuși nu te-a cuprins. Aceasta este îmbrățișarea adevărată: cea pe care ne-o înfățișează Sfântul Apostol și Evanghelist Luca la Întâmpinarea Domnului.”

(Predică la Întâmpinarea Domnului, Catedrala Mitropolitană, Cluj-Napoca, 2022)

„Trebuie să ne aprindem ca lumina din lumină și, devenind noi înșine lumină, să-L vădăm pe Dumnezeu.”

(*Amvon*, vol. IV, p. 72)

„Ar trebui să-L trăim pe Dumnezeu foarte intens și nu la întâmplare, nu din când în când, să-L trăim la intensitate maximă, reușind să împlinim cuvântul preotului «Pe noi înșine și unii pe alții și toată viața noastră lui Hristos Dumnezeu să o dăm»”.

(*Logos*, vol. I, p. 229)

„Viața în Hristos, fie ea monahală, fie ea preoțească, nu poate fi văpaie de moment, ci foc nestins și înțesit prin râvnă, răbdare și iubire!”

(„*Fiule, m'am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...*”!, p. 154)

„Îmi cunoașteți prea bine inima... Am încercat, ori de câte ori am avut prilejul, să o deschid deplin. Dar, adesea, deschizându-ți inima, primești răni adânci. Însă chiar și acele răni, care mi-au devenit proprii și mă definesc, întregesc dragostea mea, care vine de la Dumnezeu, și pe care încerc, cu timp și fără timp, să v-o dăruiesc tuturor.”

(Cuvânt la Sfântul Mare Mucenic Dimitrie, Catedrala Mitropolitană, Cluj-Napoca, 2017)

„Și încă un lucru, care ar fi esența cuvântului meu, la care să vă gândiți mult și să nu vă rușinați: când aveți o persoană în față și aveți șansa să-i spuneți «*te iubesc*», să o faceți. Și eu vă spun: vă iubesc din tot sufletul!”

(*Logos*, vol. I, p. 334)

„Emoționantă Evanghelia fiului risipitor! Din păcate, starea în care ne aflăm noi este cea a fiului cel mic, iar atitudinea noastră față de aproapele este cea a fratelui cel mare. Ceea ce ni se cere imperativ este să avem starea și atitudinea tatălui care, iertând, revarsă, *risipește* dragoste... Să devenim asemenea lui Dumnezeu Care este un Tată *risipitor* de dragoste.”

(*Logos*, vol. I, pp. 573, 577)

„Noi Îl iubim pe Dumnezeu, viața noastră n-ar avea niciun rost fără El, am trăi într-o depresie totală, în deznădejde. Dumnezeu este Cel care ne dă nădejde și sens vieții noastre, singurul Care merită cu adevărat să fie iubit, fiindcă El ne iubește cu atât mai mult: «Noi Îl iubim pe Dumnezeu, pentru că El ne-a iubit mai întâi» (1 In 4, 19).”

(*Amvon*, vol. I, p. 53)

„Slujesc în fiecare zi împreună cu Dragostea vieții mele, Care ar trebui să fie Dragostea noastră a tuturor; Iubirea noastră profundă, Care niciodată nu ne va dezamăgi, Care niciodată nu ne va întoarce spatele, Care Se va dărui la nesfârșit – și ni Se dăruiește! – și Care este Dumnezeu.”

(Duhovnicia – dulce povară, p. 246)

„Dragostea trebuie înmulțită, flacăra trebuie intensificată, încât să devii tu însuți rug aprins, care să nu se mistuie nici în veacul de-acum, nici în cel ce va să fie, să arzi de drag și de dor după Dumnezeu.”

(Amvon, vol. I, p. 54)

„Domnul nostru Iisus Hristos ne duce dorul, este însetat de noi, de inimile și de viața noastră, precum și El ne umple dorurile noastre, doar El în chip deplin. Mântuitorul nostru Iisus Hristos Își dorește să Se hrănească efectiv de noi, precum și El Se lasă mâncat Trup și Sânge în Taina Sfintei Euharistii.”

(Logos, vol. I, pp. 732-733)

„Dumnezeu ne vrea fericiți, de la început a creat o lume întreagă pentru noi, inclusiv Raiul l-a sădit pentru bucuria noastră și din dragoste față de noi.”

(Duhovnicia – dulce povară, pp. 187-188)

**RAIUL LUI DUMNEZEU ESTE
MÂNGÂIEREA DRAGOSTEI,
IUBIRE ÎMPLINITĂ**

„În Împărăția Sa, Dumnezeu vrea oameni desăvârșiți, vrea dumnezei prin har! Iar omul se poate bucura precum Se bucură Dumnezeu, în Împărăția Lui. Așa cum este el, mititel și amărât, poate să încapă o bucurie atât de mare, care este bucuria lui Dumnezeu, fiindcă EL, chiar dacă Se supără și Se necăjește pentru noi, este un Dumnezeu fericit.”

(Amvon, vol. I, p. 18)

„Fiecare clipă este o șansă pe care ne-o dă Dumnezeu pentru a ne mântui sufletul, dar și pentru a bucura sufletul celui de lângă noi.”

(Amvon, vol. III, p. 269)

„Să ne întoarcem, să ne umplem de dor dumnezeiesc după Împărăția cea cerească, câștigată, prin cruce, de tâlharul mântuit și care va fi câștigată de oricare dintre noi, tot prin cruce. Fără cruce, nu putem să dobândim Împărăția lui Dumnezeu!”

(Amvon, vol. I, p. 540)

„Trebuie să investim viață, dragoste, sentimente, virtuți, trebuie să dăm rost existenței noastre. Trebuie ca viața noastră să aibă scop și cât trăim pe pământ, dar mai ales să ne pregătească pentru cealaltă, adevărata noastră viață, viața împreună cu Dumnezeu, în Împărăția Lui.”

(Amvon, vol. IV, p. 570)

„Niciodată nu trebuie să uităm că am fost izgoniți din Rai în lumea aceasta, unde suntem străini și călători. Nu-i aparținem acestei lumi, ci lui Dumnezeu și Împărăției Lui! La ea trebuie să râvnim, s-o cerem în rugăciunea noastră, pentru ea trebuie să lucrăm, pentru mântuirea sufletelor noastre.”

(Amvon, vol. I, p. 539)

„Destinația noastră este Împărăția cerurilor. Pentru aceasta am fost aduși din neființă la ființă, pentru aceasta Dumnezeu l-a creat pe om: din iubirea Sa nemărginită și spre a-l face moștean al Împărăției Sale.”

(Logos, vol. I, p. 59)

„Raiul înseamnă odihnă. Dar odihna, în Împărăția lui Dumnezeu, este o continuă dinamică. Pentru că Dumnezeu Însuși este într-o continuă mișcare.”

(Logos, vol. I, p. 388)

„La Dumnezeu nu există timp – timpul este vremea mântuirii noastre; El așteaptă ca timpul pe care ni l-a dăruit să-l fructificăm în așa măsură încât să câștigăm veșnicia Lui, să devenim asemenea Lui, atemporalii.”

(Logos, vol. I, p. 203)

„Orice om din această lume este chemat să-și mântuiască sufletul, să devină un cetățean al Împărăției lui Dumnezeu, unde este loc pentru oricine. Împărăția lui Dumnezeu are această calitate de a se reconfigura în orice clipă și pentru orice om.”

(Logos, vol. I, p. 481)

„Așa cum sunt oameni dragi care te odihnesc, îți odihnesc sufletul, și Dumnezeu în Rai Se odihnește în făptura Sa, în om. Iar omul, prin consecință, se odihnește în Dumnezeu.”

(Logos, vol. I, p. 388)

„Să ne închipuim Raiul ca stare extraordinară a prezenței lui Dumnezeu, în care noi, în comuniune cu El, prin părtășie, ne mângâiem, ne odihnim. Spunem la slujba înmormântării: *«Tu ești învierea și viața și odihna adormitului robului tău...»*. Acesta este Raiul lui Dumnezeu, sentimentele sau trăirile pe care le vom avea în Împărăția lui Dumnezeu. Vom învia, dar vom simți o înviere cu o dinamică uluitoare, pentru că învierea înseamnă și cunoaștere: Îl vom cunoaște pe Dumnezeu din slavă în slavă și din putere în putere, vom fi într-o continuă uimire, după cuvântul Mitropolitului Bartolomeu .”

(Logos, vol. I, pp. 387-388)

„Viața noastră să devină un rug aprins și un imn de slavă lui Dumnezeu și să-L urmăm pe El, până la sfârșitul vieții noastre, astfel încât să-L dobândim pentru veșnicie, pe El și Împărăția Lui.”

(Logos, vol. I, p. 481)

„În Raiul lui Dumnezeu vom trăi cu adevărat adevărata viață, care înseamnă mângâiere. Pentru că Dumnezeu ne-a adus pe noi din neființă la ființă din dragoste. Iar viața în Raiul lui Dumnezeu aceasta va însemna: iubire. Mângâierea dragostei. Iubire împlinită.”

(Logos, vol. I, p. 388)

BIBLIOGRAFIE

Arhimandrit Dumitru Cobzaru

Publicații:

Monografia Mănăstirii „Adormirea Maicii Domnului” Nicula, Editura Ecclesia, Nicula, 1999, 2001, 2002, 2010, 2015 / Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2020.

Nicula – Icoana Neamului. 450 de ani de atestare documentară a Mănăstirii Ortodoxe Nicula (1552 – 2002), Editura Ecclesia, Nicula, 2002. Coordonatori: Vasile Someșanul, Episcop-vicar, și Arhim. Dumitru Cobzaru.

Predici. Vol. I. Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2012.

Predici. Vol. II. Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2013.

Predici. Vol. III. Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014.

„Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...”! Prefață de Dan C. Mihăilescu. Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2014, 2020.

Predici. Vol. IV. Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2015.

Tudor Claudiu Taloș (1994-2016). In memoriam, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2016. Volum îngrijit și prefață de Arhim. Dumitru Cobzaru.

Amvon. Predici la duminicile de peste an. Vol. I. Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2016.

Amvon. Predici la Praznicele împărătești și ale Maicii Domnului. Vol. II. Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2017.

„*Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...!*”/“*Hijo, yo te quise ser candela al anochecer...!*”! Prefață de Dan C. Mihăilescu. Ediție bilingvă română-spaniolă. Traducere de Diana Moțoc. Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2017.

M’am vrut vouă...!, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2017.

„*Serafim cu șase aripi*”. Cuvânt înainte la vol. Protosinghel Chiril Zăgorean, *Gânduri de monah II. Poezii*, Editura Ecclesia, Nicula, 2017.

Amvon. Predici și meditații la viețile sfinților. Vol. III. Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2018.

„*Fiule, m’am vrut să-ți fiu candelă de ceas târziu...!*”/ « *Mon fils, j’ai voulu être la chandelle de tes heures de veille... »!* Prefață de Dan C. Mihăilescu. Ediție bilingvă română-franceză. Traducere de Oana Richebon. Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2018.

S’au vrut nouă...!, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2019.

Amvon. Predici la Sfintele Taine și Ierurgii. Vol. IV. Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2019.

In memoriam. Arhimandritul Serafim Măciucă (1924-1019), Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2019. Volum îngrijit de Arhim. Dumitru Cobzaru.

Bătrânul cărturar și tânărul mitropolit: Bartolomeu Valeriu Anania, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2020.

Duhovnicia – dulce povară, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2020.

Monahismul, același și perpetuu, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2021. Volum coordonat și Cuvânt înainte de Arhim. Dumitru Cobzaru.

Pelerinajul – pași călăuziți întru căutarea izbăvitoare, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2021.

Logos. Predici la duminicile de peste an. Vol. I. Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2021.

„Iubesc Iubirea...!” Preasfințitul Părinte Vasile Flueraș, Editura Renașterea, Cluj-Napoca, 2021.

Arhive predici:

www.dumitrucobzaru.ro

www.parinteleumitrucobzaru.blogspot.com